

Andreja Zelinka

ŠTALA

OSEBE:

- Jožef
- Marija
- Sveti trije kralji

ČAS: kadarkoli, sploh pa zdaj

Kuhinja s kredenco in starim štedilnikom. Dvoje vrat, ena vhodna in ena v drug prostor. Malce nastlano, vprašanje ali zaradi malomarnosti ali prezaposlenosti lastnika. V ospredju miza z dvema stoloma. Na mizi moder prt in iz lesa izrezljane figurice živalic ter košara z jabolki. Prižgan radio predvaja domovinske in ljubezenske oz. domovinsko/ljubezenske oz. ljubezensko/domovinske pesmi.

Jožef na mizo daje krožnike in pribor.

Vstopi Marija

JOŽEF: A grejo noži levo ali desno?

MARIJA: Kaj?

JOŽEF: Ker če grejo noži desno, moram dati vilice levo. A potem držiš vilice z levo roko? Ali desno?

MARIJA: Jih daj pa skupaj.

JOŽEF: Levo ali desno?

MARIJA: Meni je vseeno.

JOŽEF: Zakaj ne bi sedla?

MARIJA: Ne, hvala.

JOŽEF: Bolje bi se počutila.

MARIJA: Saj se čisto v redu počutim.

JOŽEF: Jaz bi samo rad, da bi ti bilo lepo.

MARIJA: Čisto v redu sem.

JOŽEF: A res? Lepo. *Pavza* Ker če bi bilo tebi lepo, bi bilo tudi meni. Lepo.

MARIJA: Oprosti, ampak nimam veliko časa. Samo nekaj sem te hotela prositi.

JOŽEF: Večerjo sem skuhal.

MARIJA: Ja?

JOŽEF: Jagnjetino. Za tebe. In mene. Za naju. Dva. Še ni čisto do konca, je še malo trda ...

MARIJA: Jaz sem že jedla.

JOŽEF: A jagnjetino?

MARIJA: Ne, ne jagnjetine.

JOŽEF: Za tebe sem jo skuhal. Pa krompir je zraven.

MARIJA: Oprosti, ampak ne maram jagnjetine.

JOŽEF: Zakaj pa ne?

MARIJA: Lej, res nimam časa ...

JOŽEF: Jo je veliko.

MARIJA: Česa?

JOŽEF: Jagnjetine. Če boš hotela še. Pa krompirja tudi.

MARIJA: Ne jem jagnjetine.

JOŽEF: To je pa čudno.

MARIJA: Kaj?

JOŽEF: A nimajo vsi radi jagnjetino?

MARIJA: Jaz je nimam.

JOŽEF: Krompir je pa sora. Lej, kakšna lepa bela barva. Krem se ji reče. Pa lej to kožico. Čist gladka. In se ne razkuha. Ker je tip A. Manj škroba. Tudi pomfrit bi bil dober. Čeprav je tip A. Je pa občutljiv na plesen. Ga je treba dobro čuvat.

MARIJA: Ti pa kar dosti veš o krompirju.

JOŽEF: Ja, ga mam rad.

MARIJA: A imaš rad še kaj drugega?

JOŽEF: Potico imam tudi rad. Če je fejest sladka.

MARIJA: Ne mislim hrane.

JOŽEF: Kaj pa potem?

MARIJA: A bi lahko ...

JOŽEF: Figurice rad delam. Pa jagnjetino mam tud rad. Zato sem ti jo pa naredil.
Za naju. Dva.

MARIJA: Ne bi ti bilo treba ...

JOŽEF: Da bi te razveselil.

MARIJA: Moral bi me vprašati. A lahko prosim ugasneš radio?

JOŽEF: Zakaj? A ne maraš muzike?

Tišina

Čudno, da nimaš rada jagnjetine, če jo imajo radi vsi drugi. *Pavza* Pa muzike tudi ne. *Pavza* Škoda.

MARIJA: Moral bi me vprašati.

JOŽEF: A je ne bi vsaj malo?

MARIJA: Česa?

JOŽEF: Ja, jagnjetine. Vsaj.

MARIJA: Oprosti, ampak ne morem biti dolgo tu.

JOŽEF: A zaradi tamalga?

MARIJA: Tudi.

JOŽEF: Zakaj ga pa nisi s sabo pripeljala?

MARIJA: Zdaj že spi.

JOŽEF: Ja. Seveda. *Pavza* Jaz imam zelo rad otroke. Mogoče ti tega še ne veš, ampak je res. Njega pa še posebej. Že od vsega začetka, ko sem videl tiste njegove lepe očke. To ima po tebi, kajne?

MARIJA: Rjave, ja. Lej, če ni kaj nujnega ...

Tišina

JOŽEF: A ne bilo boljše, če bi se kar preselila?

MARIJA: Kam?

JOŽEF: Sem.

MARIJA: Sem?

JOŽEF: K meni.

MARIJA: K tebi?

JOŽEF: Dobro, mogoče bajta res ni v najboljšem stanju. Trenutno. Ampak se pa da zrihtat. Sem že nekaj delal na načrtih. Otroška sobica zgoraj. Dol pa midva. Oba. Zvečer ... Otrok spi. Jaz pridem iz delavnice. Recimo.

MARIJA: Delavnice?

JOŽEF: Ja. Mizarske. Recimo. Jaz imam roko za les, veš. To še ne ve čist vsak. Še ne. Tud moj foter ni ... *Pavza* In če bi imel delavnico, bi lahko prišel ... Zvečer ... Zrihtan. Fejst.

MARIJA: Samo to bi rada ...

JOŽEF: In dišim. Ker sem se stuširal. S takim dišečim milom, da dišim. Lase imam še mokre. Mogoče sem brez majice. Ali pa tudi ne ... Mogoče je boljše, da ne. Za začetek. *Pavza* In se usedem za mizo, na mizi je krožnik pa pribor pa kozarec ... Dva kozarca – eden za vino in drugi ... za kaj drugega. Ti daš dol predpasnik, ker si kuhala, in daš za mene krožnik s hrano ... Tako lepo ga položiš. Najprej meni in potem še sebi in potem oba skupaj jeva in se gledava, radio tiho igra napeve, ti pomiješ posodo, tačas jaz zakurim v kaminu in potem ... midva ... skupaj ... Kot je treba.

MARIJA: Ti nimaš kamina.

JOŽEF: Bi ga pa naredil.

MARIJA: Sori, ampak to se ne bo zgodilo.

JOŽEF: Ti še veš ne, kaj vse sem jaz sposoben naredit. In to ne samo iz lesa. *Pavza* Saj če ne bi hotela ... Nič hudega ti ne bi naredil. Ker te cenim. Razen če bi ti to hotela. *Pavza* In otroke imam rad. *Pavza* A res ne bi jagnjetine?

MARIJA: Res ne.

JOŽEF: Potem je pa tudi jaz ne bom.

MARIJA: Če jo imaš pa rad.

JOŽEF: Morala bi jo jesti skupaj.

MARIJA: Zakaj?

JOŽEF: Rad bi, da bi jo tudi ti imela rada.

MARIJA: Če je pa nimam.

JOŽEF: Vsaj poskusi jo.

MARIJA: Saj sem jo, pa mi ni všeč.

JOŽEF: Saj meni tudi ni bila od začetka, potem sem se jo pa navadil.

MARIJA: Lej, ti jo imaš rad, jaz pa ne. Ti jo jej, jaz je pa ne bom.

JOŽEF: Daj no ...

MARIJA: Najboljše bo, da grem nazaj.

JOŽEF: A nisi rekla, da tamal spi?

MARIJA: Nekaj moram še napisat.

JOŽEF: A pišeš?

MARIJA: Ja, spada k delu.

JOŽEF: Sigurno kaj lepega.

MARIJA: Zakaj pa naj bi bilo lepo?

JOŽEF: Kako pravljico. Za otroke. Jaz imam rad pravljice.

MARIJA: Pišem o izvorih obreda obdarovanja in vzrokih za vlogo obdarovalca kot tretje osebe.

JOŽEF: O čem pa gre?

MARIJA: Glej, res nimam časa ... *gre proti vratom*

JOŽEF: Jaz te nisem nikoli imel za krivo, veš.

MARIJA: Kaj?

JOŽEF: Glede otroka, mislim.

MARIJA: Kako misliš - krivo?

JOŽEF: Ja, no ... Mene v bistvu samo zanima ...

MARIJA: Kaj?

JOŽEF: Zanima me ...Rad bi vedel ...Kako to ženske ...

Tišina

MARIJA: A ti sploh ... kaj veš?

JOŽEF: Verjetno je odvisno, kako gledaš na to.

MARIJA: Na kaj?

JOŽEF: Na krivdo.

Tišina

MARIJA: Jaz nisem ničesar kriva.

Trkanje na vrata. Jožef gre odpret. Pred vrati stoji moški, v rokah ima tri pakete in šopek

JOŽEF: Gospod?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne ravno.

JOŽEF: Kaj pa?

SVETI TRIJE KRALJI: Vas pa ni lahko najti.

JOŽEF: A so vas ovinki zmedli?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, ovinki so sprejemljivi. Odcepi so tisti, ki niso v redu.

JOŽEF: A mene iščete?

SVETI TRIJE KRALJI: Saj ste Jožef?

JOŽEF: Ja.

SVETI TRIJE KRALJI: A ne bi moral biti starejši?

JOŽEF: Zakaj pa? *Pavza* No, če ste prišli z naročilom, moj oče ni več ...

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz prihajam z ljubeznijo. *vstopi* Jaz sem Bogdan. *nekaj časa se razgleduje, stopi do mize, odloži pakete, zagleda figurice in eno prime*

Kaj je to?

JOŽEF: Vol.

SVETI TRIJE KRALJI: *obrne figurico* Pa res. *odloži figurico in prime drugo*

JOŽEF: To je pa osliček.

SVETI TRIJE KRALJI: *obrne figurico* Mhm.

JOŽEF: Kako se vam zdi?

SVETI TRIJE KRALJI: Kot v štali.

JOŽEF: Delam pa tudi druge stvari.

SVETI TRIJE KRALJI: Dobro.

Tišina

JOŽEF: Zakaj ste pa potem prišli?

SVETI TRIJE KRALJI: Ker je pravi čas. Za to.

JOŽEF: Za kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: A se ne čuti?

JOŽEF: Kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Spokojnost. Mir. Vsepovsod.

JOŽEF: Pozimi je vedno tako.

Tišina

Tole je pa Marija.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja.

MARIJA: Jaz bom raje šla ...

SVETI TRIJE KRALJI: Ni še čas, da bi nas zapustili, gospa. Brez vas bi bila z Jožefom ... nekako ... nepopolna. Brez ženske, Jožef, je človek nepopoln, kajne?

JOŽEF: Ja.

SVETI TRIJE KRALJI: Samo polovica. Ženska je ...

JOŽEF: Pol človeka.

MARIJA: Kaj?

JOŽEF: A se boste usedli?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, bom kar stoje opravil. *Pavza* Torej ... Kakor se veselim jaz, tako se tudi vidva radujta, da v tej mrzli in temni noči prihajam v ta skromni, a vendar topli domek. Ni mi bilo težko oditi na to dolgo pot v tihem upanju, da bom vzbudil v vaših srcih notranje veselje, ko boste prejeli te skromne darove. Upam, da jih boste sprejeli odprtega srca. *Mariji da šopek* Vam, gospa, nabran v neomadeževanih zelenih gajih naše domovine, poklanjam ta drobni šopek skromnih, čistih, duhtečih cvetk z zavedanjem, da so le bleda podoba vas, gospa.

Pavza Marija.

MARIJA: Šmarnice?

SVETI TRIJE KRALJI: Seveda.

MARIJA: Zakaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Ker so ... bele.

JOŽEF: Te so iz cvetličarne.

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj?

JOŽEF: Šmarnice zdaj ne cvetijo. Enkrat maja bojo. Takrat ti jih lahko nabereš, Marija.

MARIJA: Ne, hvala.

SVETI TRIJE KRALJI: Zakaj pa ne? Zakaj ti ... vam jih pa ne bi nabral?

MARIJA: Kaj pa, če tega nočem?

SVETI TRIJE KRALJI: Gospa, menda niste ženska, ki nima rada rož?

MARIJA: Ne kliči me gospa.

SVETI TRIJE KRALJI: Rekel sem ti tudi ženska.

JOŽEF: Zakaj jih pa ne bi hotela?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. Katera ženska jih pa ne bi hotela?

MARIJA: Si katero to že vprašal?

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Torej ... Za nedolžno dete pa s prekipevajočo radostjo v srcu darujem teh nekaj daril. *Pokaže na pakete na mizi.*

Mariji: Saj je nedolžen, ne?

JOŽEF: Saj ne bi bilo treba...

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, ne, ni se treba zahvaljevati. Tudi darila morajo biti. To vsi vemo.

JOŽEF: A so lego kocke?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne. Ta so ... primernejša.

MARIJA: Primernejša za kaj?

JOŽEF: A vam smem kaj ponuditi?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, ne. Jaz sem prišel samo pogledat ... kako je kaj ... z otrokom.

MARIJA: Zakaj?

SVETI TRIJE KRALJI: A si ubogi otrok ne zasluži nekaj daril?

JOŽEF: Jaz sem si vedno želel ...

SVETI TRIJE KRALJI: Vsi si nekaj želimo. Jaz, na primer, sem si vedno želel napisati kakšno lepo zgodbo. Ja ... to bi bila ... res lepa zgodba. Najlepša. Od vseh.

MARIJA: Moj otrok ni ubogi.

JOŽEF: Imam jagnjetino.

SVETI TRIJE KRALJI: Jagnjetino?

JOŽEF: Jo je veliko.

SVETI TRIJE KRALJI: Pa ravno jagnjetino ...

JOŽEF: Marija je tako noče ...

SVETI TRIJE KRALJI: Zakaj pa ne? Zakaj pa ona noče jagnjetine? Vsi imajo radi jagnjetino.

JOŽEF: To sem tudi jaz rekel.

SVETI TRIJE KRALJI: *Mariji* Vidiš, to je tudi on rekel. Tudi on ve, da imajo vsi radi jagnjetino.

JOŽEF: Jo naj še malo pogrejem? Jaz jo jem bolj mlačno, ampak okusi so različni.

SVETI TRIJE KRALJI: Jagnjetina mora biti vroča. Ne glede na okuse.

MARIJA: Jaz bom raje šla ...

SVETI TRIJE KRALJI: K otroku, seveda. Katera ženska se lahko upre klicu materinstva. Tega se ne da zanikati, to je primarno, to je najmočnejši nagon v človeku. V ženski. *Pavza* Ah, če se spomnim svoje matere... *Pavza* Kako me je dojila. Pa njenih zgaranih belih rok, njenega srečnega trpečega obraza. Ja, to je bila ženska, ki je znala trpeti! Posebno ob večerih, ko se je za mizo zbrala vsa družina. Takrat je bila najbolj srečna. *Pavza* Ja, to je bila prava ženska. Prava mati. *Pavza* Tiste njene oči ... *Pavza* Ja, ljubezen in trpljenje ... Včasih človek ne ve kako ločiti enega od drugega, kajne?

JOŽEF: Ja.

Tišina

Kako pa veste za otroka?

SVETI TRIJE KRALJI: Mi vse vemo.

MARIJA: Mi?

SVETI TRIJE KRALJI: Ker nam ni vseeno.

MARIJA: Nam?

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj?

MARIJA: Rekel si mi.

SVETI TRIJE KRALJI: A res?

MARIJA: In nam.

SVETI TRIJE KRALJI: No, nikomur ne bi smelo biti vseeno kaj se dogaja s tabo.

Tišina

JOŽEF: A se vidva poznata?

SVETI TRIJE KRALJI: O, ja. Že dolgo. *Pavza* Najraje se je spominjam iz tistih časov, ko je nosila še ruto. Na glavi. Čez lase in vse ostalo. Bila je tako lepa s tisto ruto. Lepa na čisto poseben način. Na nek skrivnosten način. Skriven. Ne tako kot zdaj, ko so odkrite. Ženske. Zdaj jih takoj vidiš kakšne so. Ničesar ni, kar bi si lahko predstavljal.

JOŽEF: Jaz si še zmeraj predstavljam.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, ženska je najlepša takrat, ko si jo predstavljaš. *Pavza* Včasih je bilo to lažje.

MARIJA: Jaz ne nosim več rute.

SVETI TRIJE KRALJI: Ne.

Tišina

MARIJA: Zakaj si tu?

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz sem vedno tu. Kadarkoli je to potrebno.

MARIJA: Jaz te ne potrebujem.

SVETI TRIJE KRALJI: Slišal sem za otroka.

MARIJA: Pa kaj potem?

SVETI TRIJE KRALJI: Nič nimam proti. Otrokom. Nekatere stvari celo odobravam. Čeprav nekateri ne vidijo tega tako. *Pavza* Jaz imam zelo rad otroke.

JOŽEF: Jaz imam tudi rad otroke.

SVETI TRIJE KRALJI: Vidiš, Jožef me razume. Ker ima rad otroke. Ker je dober človek.

MARIJA: Z otrokom ti nimaš ničesar.

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz na tvojem mestu ne bi trdil kaj takega.

MARIJA: Zakaj pa ne?

SVETI TRIJE KRALJI: Pri nas se ne sprašujemo tolikokrat zakaj.

JOŽEF: On je v hlevu.

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj? Otroka imaš v hlevu? Mojega otroka si dala v štaló?

JOŽEF: Saj ni čisto hlev, no, bil je, hlev, včasih, potem smo pa ostali brez živine, in ga zrihtal. Da bi se dalo živet v njem. So mislili, da bom jaz, pa nisem mogel ... sam.

MARIJA: To ni tvoj otrok.

SVETI TRIJE KRALJI: To bomo šele videli.

MARIJA: Kaj bomo videli?

SVETI TRIJE KRALJI: A smo enmal nervozni, kaj? Saj razumem. Materinstvo. Neprespane noči, dojenje, pa to. Mogoče bi morala na počitnice. V Egipt, recimo. Jožef bi lahko šel s tabo. Da ne bi bila sama. Zna biti nevarno. Za otroke. Pa za ženske. Nikoli ne veš kaj vse lahko oni tam naredijo. *Pavza* Dandanes nikomur ne moreš več zaupati. Nobenega spoštovanja ni več. Nobene morale. Nobenih dobrih, starih vrednot ni več. Nobene ljubezni. *Pavza* Ja, več ljubezni, to rabimo.

Tišina

JOŽEF: A bi kako pijačo?

SVETI TRIJE KRALJI: Se je še dotaknem ne.

JOŽEF: Nekaj tolkeca imam še v kleti.

SVETI TRIJE KRALJI: Tolkeca?

JOŽEF: Domačega.

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Mošančki?

JOŽEF: Pa carjeviči in bobovčki.

Tišina

In nekaj tepk in črnivk je zraven.

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Ne.

JOŽEF: Mogoče je tudi še kaj piva.

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj pa vina, imaš kaj?

JOŽEF: Ne vem, bi moral pogledat.

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Naj bo rdeče.

JOŽEF: Vino?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. Rdeče naj bo.

Tišina

JOŽEF: Bom takoj nazaj.

Jožef odide.

Marija ugasne radio

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: A mi ne boš ničesar rekla?

Tišina

Vsaj kakšno besedo? Za začetek?

MARIJA: Začetek česa?

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Kako si?

MARIJA: V redu.

SVETI TRIJE KRALJI: A res?

MARIJA: Ja, v redu sem.

SVETI TRIJE KRALJI: Sama?

MARIJA: Samska.

SVETI TRIJE KRALJI: Mati.

MARIJA: Čisto v redu sem.

SVETI TRIJE KRALJI: Z otrokom.

MARIJA: Otrok je tudi v redu.

SVETI TRIJE KRALJI: A res?

MARIJA: A ti je to tako težko sprejeti?

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz s sprejemanjem nimam nobenih problemov. Ne boš verjela, če ti povem, kaj vse sem že sprejel. *Pavza* Torej si v redu? Kot mati?

MARIJA: Ne samo zaradi tega.

SVETI TRIJE KRALJI: Zaradi česa pa še?

Tišina

MARIJA: Kaj delaš tukaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz sem povsod, kjer se me potrebuje.

MARIJA: Jaz te ne potrebujem.

SVETI TRIJE KRALJI: A ponudila mi tudi ne boš ničesar?

Tišina

Niti skodelice kave ne?

Tišina

Kaj pa, če bi ti jaz kaj ponudil? *Stopi do mize in iz košare vzame jabolko.* Jabolko?

MARIJA: Ne.

SVETI TRIJE KRALJI: *nekaj časa jabolko ponuja Mariji potem ga da nazaj in vzame šmarnice*
Mislim sem, da jih imaš rada.

MARIJA: Ko si jih zaželim, si jih vzamem.

SVETI TRIJE KRALJI: Mislim sem na rože.

MARIJA: Od teh mi je slabo.

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz pa mislim, da bi jih morala dobiti še več. To bi si zaslužila. Kot ženska. Kot mati.

MARIJA: Ne prenašam šmarnic.

SVETI TRIJE KRALJI: A ne velja za ženske, da veliko prenesejo?

Tišina

A veš, da se mi prikazuješ? Še vedno. Ponoči, v sanjah. Ja, kar velikokrat sanjam o tebi. *Pavza* Hecna zadeva, s temi sanjami. Kar zgodijo se, ne da bi človek imel na njih kaj vpliva. Če so ti všeč ali pa ne. Ampak, potem, ko se zbudiš, si pa žalosten, da niso resnične. In si želiš, da bi spet sanjal.

Tišina

MARIJA: Zakaj si sploh prišel?

SVETI TRIJE KRALJI: Recimo, da sem sledil zvezdam.

MARIJA: Nobene zvezde ni. Že nekaj časa je oblačno. Vedno bolj je oblačno.

SVETI TRIJE KRALJI: To moraš gledati metaforično.

MARIJA: Saj gledam.

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Spremenila si se.

MARIJA: Nikoli se nisem spremenila. Vedno sem bila taka.

SVETI TRIJE KRALJI: Mislim frizuro. *Pavza* Vidiš, sem opazil. Ker sem pozoren. Do žensk sem vedno pozoren. *Pavza* Prejšnja frizura mi je bila bolj všeč. V ženstvenem smislu.

MARIJA: Moja stvar je, kakšno imam frizuro.

SVETI TRIJE KRALJI: In še zmeraj nosiš hlače. *Pavza* Si jih oblekla zaradi mene?

MARIJA: Ne.

SVETI TRIJE KRALJI: Zakaj nočeš, da bi mi bila všeč? *Pavza* Ker mi niso všeč. Hlače. Krilo bi ti bolj pristajalo. Večkrat bi morala nositi krilo. *Pavza* Ko se ga enkrat navadiš, ga ne moreš zamenjati za nič drugega.

MARIJA: Menda ne misliš, da me poznaš?

SVETI TRIJE KRALJI: Seveda te.

MARIJA: Ne, pa me ne.

SVETI TRIJE KRALJI: O, pa te. *Pavza* Vprašanje je, ali ti poznaš sebe.

MARIJA: Seveda se.

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, pa se ne.

MARIJA: O, pa se.

SVETI TRIJE KRALJI: Če bi se, bi bila drugačna.

MARIJA: Če misliš, da se bom spremenila ...

SVETI TRIJE KRALJI: Ne mislim, da bi se morala spremeniti. Vidiš, kako slabo me poznaš. Vse, kar ti želim, je to, da ne zanikaš svojega bistva. Svojega ženskega bistva. *Pavza* To si želim.

MARIJA: Jaz pa si želim, da bi me pustil živeti tako kot hočem.

SVETI TRIJE KRALJI: V hlevu?

MARIJA: Živim kjer si želim in kot si želim. In tukaj bom tudi ostala.

SVETI TRIJE KRALJI: V hlevu?

MARIJA: Temu lahko rečeš kakor hočeš.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, mogoče bom pa res.

Tišina

In kako je z otrokom?

MARIJA: Z otrokom je v redu.

SVETI TRIJE KRALJI: A je priden?

MARIJA: Kaj naj bi to pomenilo?

SVETI TRIJE KRALJI: A ne veš?

Tišina

In ti si tudi v redu.

MARIJA: Sem ti že rekla ...

SVETI TRIJE KRALJI: To ni bilo vprašanje. *Pavza* Ja, vstajanje ponoči, dojenje, previjanje, pranje, likanje, kuhanje ... Ti moja uboga revica.

MARIJA: Nisem tvoja uboga revica.

SVETI TRIJE KRALJI: Zakaj pa ne?

MARIJA: Nočem biti tvoja uboga revica.

SVETI TRIJE KRALJI: Lahko bi ti pomagal.

MARIJA: Pa ne moreš. Če nisem tvoja uboga revica.

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, ženske res lahko veliko prenesejo.

MARIJA: Nimaš pojma, kaj vse prenašam zdaj.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. Samo ženske so sposobne takšnega žrtvovanja. *Pavza*
A si vedela, da si pelikani za svoje mladiče izkljujejo svoja prsa? *Pavza* Ja. Cela
svoja prsa si izkljujejo. Lahko celo umrejo.

MARIJA: Če to počnejo, je to samo zato, ker je potrebno.

SVETI TRIJE KRALJI: Seveda je potrebno. Zakaj pa misliš, da to počnejo? *Pavza*
Morala bi biti ponosna nase.

MARIJA: Saj sem ponosna nase.

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Vidiš, jaz razumem, da si si želela ... to. To ... željo, to ...
potrebo. Vsaka ženska čuti potrebo po otroku. To je naravno. *Pavza* V mojih očeh
boš še zmeraj čista.

MARIJA: Kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz spoštujem ženske. Če si to zaslužijo. In jaz te res
hočem spoštovati. Vse matere je treba spoštovati.

MARIJA: Vsaka ženska ima lahko otroka.

SVETI TRIJE KRALJI: Zato je pa toliko bolj pomembno.

MARIJA: Kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Kakšna ga ima.

MARIJA: Ne rabim tvojega spoštovanja.

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Kdo je oče tega otroka?

MARIJA: Zakaj bi pa moral ti to vedeti?

SVETI TRIJE KRALJI: Lahko bi bil jaz.

MARIJA: Ne, to pa ne.

SVETI TRIJE KRALJI: Lahko bi bil tudi Jožef.

MARIJA: Pa ni.

SVETI TRIJE KRALJI: Nekdo pač mora biti.

MARIJA: Vsak otrok ima očeta.

SVETI TRIJE KRALJI: Torej bi lahko bil kdorkoli.

MARIJA: Kako to misliš?

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: In kje je?

MARIJA: Kdo?

SVETI TRIJE KRALJI: Oče.

MARIJA: Ni ga. Tukaj.

SVETI TRIJE KRALJI: Zato sem pa jaz. Namesto njega.

MARIJA: Pa kaj mi ti sploh hočeš povedati?

Sveti trije kralji nenadoma pade pred Marijo na kolena in pred sabo drži šopek šmarnic

Kaj počneš?

SVETI TRIJE KRALJI: Tako si lepa. Tvoji lasje, tvoje belo čelo, lica, tvoje ustnice, kadar se smehljajo, tvoj vrat, tvoje... grudi ... kakor dve gazelici, gazelina dvojčka ... Naj se dotaknem tvojih gazelic ...

MARIJA: A je to kakšen štos?

SVETI TRIJE KRALJI: Se ti zdi, da je to nekaj iz česar bi se lahko človek šalil?

MARIJA: Bi bilo pa dobro.

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj? Kaj bi bilo dobro?

MARIJA: Če bi se.

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: *izpod sebe zvleče nekaj na čemer je klečal* Kaj je to?

MARIJA: Kos kruha. Suh in umazan kos kruha.

SVETI TRIJE KRALJI: To ne spada sem!

Marija se ne premakne. Sveti trije kralji vrže kruh na mizo in se obrne spet k Mariji

Vsa lepa si, moja draga, madeža ni na tebi ...

MARIJA: Kje si našel te besede?

SVETI TRIJE KRALJI: V knjigi.

MARIJA: Praviš, da me ljubiš, pa ne znaš za to uporabiti drugega kot naučene besede?

SVETI TRIJE KRALJI: Te besede so ... resnica.

MARIJA: Resnica o čem?

SVETI TRIJE KRALJI: O vsem. O tvoji večni lepoti, ki ne bo nikoli zbledela. O tvojem telesu, ki nikoli več ne bo omadeževano. Vem, tvojo belino je omadeževal temen madež, a ta madež je le senca, ki se da pregnati, če le človek v to verjame. In jaz verjamem. In ti odpuščam. Glej, kako veličastnega me delaš, ker ti lahko odpuščam.

MARIJA: Kaj mi naj bi pa odpustil?

SVETI TRIJE KRALJI: Sprejmi me v svoje naročje. Rad bi bil v tvojem naročju. Rad bi te spoznal ... Ne boj se, ne mislim ... tako ... Mislim ... v knjižnem smislu ...

MARIJA: Ti me nikoli ne boš spoznal. V nobenem smislu.

SVETI TRIJE KRALJI: Ti si vse, kar si želim.

MARIJA: Sploh ne veš kaj sem.

SVETI TRIJE KRALJI: Hočem te čisto ...

MARIJA: Kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Naj se te dotaknem. Naj se dotaknem tvoje čistosti ...

MARIJA: Spravi se stran od mene!

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj ne vidiš, da bi rad iz tebe naredil dostojno žensko?

MARIJA: Jaz sem dostojna ženska.

SVETI TRIJE KRALJI: To je treba šele dokazati.

MARIJA: Meni ni treba nič dokazovati.

SVETI TRIJE KRALJI: Saj ni treba tebi. To bomo storili drugi. *Pavza* In zato se moraš poročiti z mano.

MARIJA: Kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: V belem. Rad bi te videl v belem.

MARIJA: Si me sploh kdaj videl v belem?

SVETI TRIJE KRALJI: Vedno. Z dodatkom modre.

MARIJA: Bele sploh ne maram.

SVETI TRIJE KRALJI: To moraš gledati metaforično.

MARIJA: Saj gledam.

SVETI TRIJE KRALJI: Tudi jaz. Midva skupaj bova ... metaforično. Midva skupaj... Skupaj z mano boš ... ljubezniva, spoštljiva, sočutna, predana, razumevajoča, skromna, milostna, radodarna, pravična, krepostna, milosrčna ...

MARIJA: Metaforično?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, zares.

MARIJA: Kdo pa misliš, da je sposoben vsega tega?

SVETI TRIJE KRALJI: Mama!

MARIJA: Nehaj!

SVETI TRIJE KRALJI: Bodi moja. In jaz te nikoli ne bom zapustil. Bodi moja in obljubim ti, da si te nihče več ne bo poželel, Marija. Živela boš srečno, midva bova živela srečno...Vsi bomo živeli srečno.

MARIJA: Dosti imam tega! *gre proti vratom*

SVETI TRIJE KRALJI: *vstane* Lahko te naredim kraljico! Zgradil ti bom palače!

MARIJA: In zakaj misliš, da bi jaz hotela kaj takega?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne razumeš! Ne vidiš, kaj vse bi lahko dosegla, če bi bila skupaj. Midva skupaj ... bi bila nepremagljiva!

MARIJA: Kakšen človek pa si, da si želiš tega?

SVETI TRIJE KRALJI: Vem, videti sem ...

MARIJA: Saj ni to.

SVETI TRIJE KRALJI: ... ne ravno ...

MARIJA: Ne mislim na to kakšen si videti.

SVETI TRIJE KRALJI: Vem. Ženske vidite stvari drugače. Notranjo lepoto in te stvari.

MARIJA: Ne, ni to.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, vem.

MARIJA: Ne maram te.

SVETI TRIJE KRALJI:Kaj?

MARIJA: Ne maram te.

SVETI TRIJE KRALJI: Kako lahko to veš?

MARIJA: Ne maram te, ker so tvoji slavospevi žaljivi, ker je tvoja predanost ponarejena in tvoja sentimentalnost namenjena samemu sebi.

SVETI TRIJE KRALJI: *vstane* Včasih si mislila drugače.

MARIJA: Nikoli nisem mislila drugače. Samo povedala nisem.

SVETI TRIJE KRALJI: Še žal ti bo.

MARIJA: Ne pa mi ne bo.

SVETI TRIJE KRALJI: O, pa ti bo.

Tišina

Sveti trije kralji odvrže šopek

Prizadela si me. Globoko si me prizadela. Kot ženska.

MARIJA: Ne, ti si mene. Kot človeka.

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: A ne bi bilo lepo, če bi ti lahko rekel kako si lepa kadar se jeziš? Lepa kot iz pravljice.

MARIJA: A se bova zdaj o pravljicah pogovarjala?

SVETI TRIJE KRALJI: Tiste prave pravljice.

MARIJA: Prave pravljice?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. Take stare dobre pravljice. Kjer je jasno, da dobro na koncu vedno zmaga. Kjer je zlo vedno premagano.

MARIJA: Ne preveč, če dobro razmislim.

SVETI TRIJE KRALJI: Škoda. Ker potem ne moreš razumeti kaj se zgodi s tistimi, ki so hudobni.

MARIJA: Kaj pa misliš, da se zgodi s tistimi, za katere misliš, da so hudobni?

SVETI TRIJE KRALJI: Zadene jih kazen.

MARIJA: Maščevanje.

SVETI TRIJE KRALJI: Pravica.

Vstopi Jožef

JOŽEF: A me dolgo ni bilo?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, ne, Jožef, ravno pravi čas si prišel.

JOŽEF: Jaz bolj počasi vozim. Po predpisih. Potem pa vsi nekaj trobijo in me znervira.

SVETI TRIJE KRALJI: Nihče se ne drži pravil, to je. To te moti, a ne, Jožef?

JOŽEF: Ja, no ...

SVETI TRIJE KRALJI: Ampak a veš kaj se zgodi s tistimi, ki se ne držijo pravil, Jožef? Ustavijo jih. Policaji. In jih kaznujejo. Ali pa imajo nesrečo. Nekateri celo umrejo. To se zgodi z njimi. Ampak so si sami krivi. A ni tako, Jožef?

JOŽEF: A bi zdaj kaj spili?

Jožef iz kredence vzame tri kozarce in jih da na mizo in poskuša odpreti eno od steklenic

SVETI TRIJE KRALJI: Daj sem flašo.

MARIJA: Jožef, a bi se lahko zmenila ...

SVETI TRIJE KRALJI: To je delo za moške. *Začne odpirati steklenico*

JOŽEF: Zakaj je sploh tista reč okoli vratu?

MARIJA: Jutri bom ...

SVETI TRIJE KRALJI: Zakaj pa misliš, da imam kaj okoli vratu?

JOŽEF: Mislim na steklenici.

SVETI TRIJE KRALJI: A, to. Vidiš, Jožef, to moraš odstraniti. Če hočeš, da stvar teče kot je treba, moraš najprej odstraniti vse, kar jo pri tem ovira. Vidiš? *nalije vino v dva kozarca*

JOŽEF: Tega pa še nikoli nisem naredil.

SVETI TRIJE KRALJI: Nič hudega. Za vsako stvar je enkrat prvič. Potem se pa človek navadi. *da Jožefu enega od kozarcev*

Na zdravje! in na dušek spi je iz svojega. Jožef spi le majhen požirek

MARIJA: Jožef ...

JOŽEF: A Marija ne bo pila?

SVETI TRIJE KRALJI: Ona doji. *Natoči v svoj prazen kozarec in hoče doliti v Jožefovega A* ti tudi ne piješ?

JOŽEF: Nisem vaju.

SVETI TRIJE KRALJI: Pitja?

JOŽEF: Rdečega.

SVETI TRIJE KRALJI: Rdečega se človek najhitreje navadi.

MARIJA: Bom raje potem ... *gre proti vratom*

SVETI TRIJE KRALJI: Počakaj!

MARIJA: Zakaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Zdaj ni čas, da greš.

MARIJA: Zakaj pa ne?

SVETI TRIJE KRALJI: Ker moramo pojesti jagnjetino. Ja, napočil je čas za jagnjetino. Povej, Jožef, a ne, da verjameš, da je jagnjetina dobra zate?

JOŽEF: Ja.

SVETI TRIJE KRALJI: In zakaj je dobra?

JOŽEF: Ker jo imam rad.

SVETI TRIJE KRALJI: Potem je jagnjetina tisto, kar moraš jesti. Več kot je boš jedel, bolje bo zate. Ljudje čisto premalo jejo jagnjetine.

JOŽEF: Malo je še trda. Mogoče bi jo moral dlje kuhati. Krompir je pa v redu. Sorta sora.

MARIJA: Jaz ne bom ... *se obrne proti vratom*

SVETI TRIJE KRALJI: Počakaj! *Jožefu*: Moral bi jo zmehčati.

JOŽEF: S tolčenjem?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, to ne pomaga. Z ananasovim sokom bi jo moral.

JOŽEF: A ne bi bila potem preveč sladka?

SVETI TRIJE KRALJI: S sokom je boljše. In bolj ko je sladek boljše je. Ker potem postane okusnejša. Mehkejša.

JOŽEF: A jo naj vsaj malo pogrejem?

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj?

JOŽEF: Jagnjetino.

SVETI TRIJE KRALJI: Ni potrebe.

JOŽEF: Da ne boste potem nezadovoljni.

SVETI TRIJE KRALJI: Mene ni težko zadovoljiti, če so prave stvari.

Jožef vzame krožnik iz kredence

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj pa delaš?

JOŽEF: Krožnik jemljem...

SVETI TRIJE KRALJI: Takoj daj nazaj.

JOŽEF: A je kaj narobe?

SVETI TRIJE KRALJI: Takoj daj nazaj, sem rekel.

JOŽEF: A je kaj umazano?

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz vem, kako izgleda umazanija. In pri tebi, Jožef, je vse čisto.

JOŽEF: *odloži krožnik* Kaj pa potem?

SVETI TRIJE KRALJI: Hočem, da mi jo da Marija.

JOŽEF: Saj lahko tudi jaz ...

SVETI TRIJE KRALJI: Hočem, da mi jagnjetino postreže Marija.

MARIJA: Jaz s tem ne mislim imeti nobenega opravka.

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz pa hočem. In ti mi jo boš dala. Hočem, da mi daš, kar si želim.

JOŽEF: Saj lahko jaz ... *vzame spet krožnik*

SVETI TRIJE KRALJI: Jožef, takoj daj nazaj.

Tišina

Takoj daj nazaj, sem rekel.

Jožef odloži krožnik

JOŽEF: Sem mislil, da si želite ...

SVETI TRIJE KRALJI: Seveda si želim. Pa še kako si je želim! Misliš, da sem naredil vso to pot, ne da bi dobil tega, kar si želim?

MARIJA: Od mene tega nikar ne pričakuj. *odpre vrata*

JOŽEF: A me nisi hotela nekaj ...

Marija odide

Svetim trem kraljem Mislim, da me je hotela nekaj vprašati... Zakaj pa ni hotela ostati?

SVETI TRIJE KRALJI: Mogoče mora kaj počistiti. Ženske čutijo potrebo po tem. Po čistoči.

JOŽEF: Včasih se bojim, da bo odšla. Za vedno.

SVETI TRIJE KRALJI: Ne bo odšla.

JOŽEF: Mislite?

SVETI TRIJE KRALJI: Ker je mati. Katera mati pa lahko zapusti otroka?

JOŽEF: Lahko ga vzame s sabo.

SVETI TRIJE KRALJI: Ne. Otrok mora ostati.

JOŽEF: To bi bilo pa res lepo. Ampak Marija bi morala tudi ostati.

SVETI TRIJE KRALJI: Misliš?

Tišina

JOŽEF: Mora biti težko, biti mati.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. Ta predanost ...

JOŽEF: Ljubeznivost.

SVETI TRIJE KRALJI: Spoštljivost.

JOŽEF: Sočutnost.

SVETI TRIJE KRALJI: Ubogljivost.

JOŽEF: Razumevanje

SVETI TRIJE KRALJI: Skromnost.

JOŽEF: Milost.

SVETI TRIJE KRALJI: Radodarnost.

JOŽEF: Pravičnost

SVETI TRIJE KRALJI: Krepost.

JOŽEF: Milosrčnost.

SVETI TRIJE KRALJI: In čistost.

JOŽEF: Kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja.

Tišina

JOŽEF: Mora biti težko biti mati.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. Ni ga večjega veselja. Jaz veliko razmišljam o tem.

JOŽEF: O materinstvu?

SVETI TRIJE KRALJI: V širšem smislu. In očetovstvu. Tudi v širšem smislu.

JOŽEF: Saj jaz tudi.

Pijeta

Dajva se midva tikat, Jožef.

JOŽEF: A da bi vam kar Bogdan rekel?

SVETI TRIJE KRALJI: Pravzaprav mi ni ime Bogdan.

JOŽEF: Kako pa potem?

SVETI TRIJE KRALJI: Tri srca.

JOŽEF: Tri srca?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. Ampak o tem ne govorim pogosto. Vsi ne razumejo.

Tišina

Nekoč sem bil na dnu brezna, Jožef. Tako globokega, da se ti je zdelo, da ne boš nikoli prišel iz njega. *Pavza* Si bil kdaj na dnu brezna, Jožef? Tako globokega, da je svetloba le drobna pikica tam nekje zgoraj in če zreš vanjo, se zdi, da postaja vse manjša in manjša. Da se pogrezaš vse globlje in globlje. Sam si tam v tisti temi. In vidiš jo, tisto svetlobo tam nekje. In želiš si priti iz tiste teme, želiš si živeti v tisti svetlobi. Pa si prešibek, da bi jo dosegel. In želiš si, da bi prišel nekdo in rekel, naj bo svetloba in bi bila svetloba.

Tišina

Si se kdaj vprašal, Jožef?

JOŽEF: Ne.

Tišina

Lahko bi splezal.

SVETI TRIJE KRALJI: Ne moreš, ker si šibek. Prešibek.

JOŽEF: Šibek?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, šibkost je tista, ki nas dela ... šibke. Zato rabimo ...

JOŽEF: Moč.

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Si kdaj doživel to, Jožef? Si si kdaj želel postati nov človek?
Drug človek?

JOŽEF: Jaz sem si zmeraj želel ...

SVETI TRIJE KRALJI: Če bi, Jožef, bi tudi ti imel drugo ime. Ko bi se rešil iz tega
brezna, bi postal drug človek.

Tišina

Ljudje bi morali vedeti.

JOŽEF: Kaj pa?

SVETI TRIJE KRALJI: O šibkosti. In trpljenju.

Tišina

JOŽEF: Jaz sem si vedno želel biti močen. Pavza Tri srca, torej?

SVETI TRIJE KRALJI: Vsak bi moral imeti ime po katerem bi ljudje vedeli kakšen
je. Tako kot ti, Jožef.

JOŽEF: Tako kot Sneguljčica? Ona res zgleda taka.

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, po karakterju.

JOŽEF: Ampak ti tudi zgledaš dober, Tri srca.

SVETI TRIJE KRALJI: Hvala, Jožef. Se trudim.

Tišina

JOŽEF: Nekoč sem imel psička.

SVETI TRIJE KRALJI: Psička?

JOŽEF: Takšnega čisto majhnega. Od sosedove psice.

SVETI TRIJE KRALJI: Psice se gonijo.

JOŽEF: Kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Če hočejo imeti mladiče.

Tišina

JOŽEF: Kar precej velika je bila. Tista psica. Kar je čudno, ker tisti psiček ni nikoli zrasel v velikega psa. Je bil pa kar hud. Zato sem mu pa dal ime Tarzan. *Pavza* Tri srca je tudi lepo ime.

SVETI TRIJE KRALJI: Na to se pije. Prost!

Pijeta

JOŽEF: A ne bi moral biti trije?

SVETI TRIJE KRALJI: Saj sem. Tri srca.

JOŽEF: Zakaj si pa potem eden?

SVETI TRIJE KRALJI: Eden?

JOŽEF: Ja, eden. Sam.

SVETI TRIJE KRALJI: Saj nisem sam, Jožef.

Pijeta

JOŽEF: Sicer pa – zakaj ne bi mogel eden imeti imena treh?

SVETI TRIJE KRALJI: Točno tako, Jožef. Vidim, da počasi razumeš. Da sva sorodni duši.

JOŽEF: A da sva?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. In veš zakaj? Ker verjameva v iste stvari.

JOŽEF: Res?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. To čutim. Globoko. Midva, Jožef, sva enaka. Ker verjameva v iste stvari. Ne tako kot ... drugi. Ker ljudje, Jožef, se razlikujejo po tem, v kaj verjamejo. In na to se pije. Salut, Jožef. Na enakost!

JOŽEF: Ja ... salut ..., Tri srca.

Pijeta

SVETI TRIJE KRALJI: Tole vino, Jožef, lahko spremenim v vodo kadarkoli hočem.

JOŽEF: A naj to verjamem?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, tako pač je. Ker mi, Jožef, delamo stvari, ki si jih drugi niti predstavljati ne morejo *se ozre po prostoru* Tukaj torej živiš.

JOŽEF: Bolj skromno je.

SVETI TRIJE KRALJI: Zato je pa tako lepo.

JOŽEF: Plača je bolj slaba.

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj pa delaš, Jožef?

JOŽEF: V glavnem sem v trgovini.

SVETI TRIJE KRALJI: Kupuješ ali prodajaš?

JOŽEF: Prodajam. V trgovini.

SVETI TRIJE KRALJI: Prodajaš?

JOŽEF: Ja.

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj pa prodajaš?

JOŽEF: Vse, kar imamo. Cigle, seme, gnojila. Najraje pa krompir. Sem se specializiral. *Pavza* Ljudje bi morali več vedeti. O krompirju. Ker se deli. Na sorte. Za kuhanje. Ali pa pečenje. Na A in B. Ali C. Ali pa celo D.

SVETI TRIJE KRALJI: Celo D?

JOŽEF: Ja, glede na škrob. Ni vseeno koliko ga je. Moraš pa vedeti kaj hočeš. Kuhanega ali pečenega. In potem izbereš pravo sorto. Ker ni vseeno. Ene sorte so za eno, druge pa za drugo.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, prave sorte so važne.

JOŽEF: Tudi mlade in stare so. Sorte. Mladih sort ne moreš imeti za dolgo. Enostavno ne zdrži. Kar je škoda. Ker je dober. A ne, da je škoda, da dobre stvari ne morejo dolgo trajati?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja.

JOŽEF: Je pa sladek. Sploh če daš dol kožico.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. Dobre stvari bi morale dlje trajati.

JOŽEF: Ni pa treba.

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj?

JOŽEF: Dajat dol kožice. Jaz ga jem tudi z. Je pa za mene še zmeraj najboljši konkordija. Tip B. Za pobožat. Kožica taka gladka, rumena. In notri je tudi čisto rumen. In tudi potemni ne, tudi če dolgo stoji olupljen. Gomoljčki so pa taki luštni, okrogli in skoraj vsi enaki.

SVETI TRIJE KRALJI: To je pa dobro, da so vsi enaki.

JOŽEF: Taboljši za restan krompir. Jaz imam še vedno krompir najraje restan.

SVETI TRIJE KRALJI: Kdo pa nima rad restanega krompirja?

JOŽEF: Sem pa probal tudi tistega vijoličnega. Si vedel, da je krompir tudi vijoličen?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, sem že slišal za njega.

JOŽEF: Sem mislil, da bo imel kak drugačen okus. Če že na zunaj zgleda čisto drugačen. Ampak ne, okus je pa čisto tak kot da bi bil krompir.

SVETI TRIJE KRALJI: To je pa res čudno.

JOŽEF: Ja, človek bi misli, da je čisto drugačen, če že zgleda drugačen.

SVETI TRIJE KRALJI: Če je že druga sorta.

JOŽEF: Zato ga pa ne jem.

SVETI TRIJE KRALJI: A čisto enak okus ima?

JOŽEF: No, enmal je le drugačen. Pa restat se ga ne da.

SVETI TRIJE KRALJI: No, vidiš.

JOŽEF: Kaj?

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Moraš priti kdaj na naša ... srečanja.

JOŽEF: Kakšna srečanja?

SVETI TRIJE KRALJI: Takšna ... prijetna ... V prijateljskem ozračju. Sami moški, nobenih žensk. In se pogovarjamo. Tako ... neformalno. *Pavza* Pa da ne boš mislil, da smo samo spodobna družčina. Včasih znamo razdret kakšno prav žaltavo.

JOŽEF: Kaj bi pa jaz tam počel?

SVETI TRIJE KRALJI: Brez skrbi, ne bo ti treba veliko misliti ali kaj takega. Pri nas so stvari precej jasne. Kdo je glavni pa to ... V glavnem se pa pogovarjamo.

JOŽEF: Jaz ne vem, če bi znal veliko povedati.

SVETI TRIJE KRALJI: Boš pa bolj poslušal. Saj take rabimo.

JOŽEF: O čem se pa pogovarjate?

SVETI TRIJE KRALJI: Samo o stvareh, o katerih se vsi strinjamo.

JOŽEF: Potem pa to niso dolgi pogovori.

SVETI TRIJE KRALJI: O, pa so, Jožef. Zelo dolgi. Ker je veliko stvari, o katerih se strinjamo.

Tišina

JOŽEF: Kaj pa ti drugače počneš, Tri srca?

SVETI TRIJE KRALJI: Vse kar je treba. Saj sam veš, kaj vse je treba, da biznis teče.

JOŽEF: Najtežje je od začetka.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. Mi smo začeli še tam na vzhodu. Ampak potem smo začeli dobivati nove ideje in se začeli širiti. Če želiš uspeti, moraš razmišljati globalno. *Pavza* Na splošno lahko rečem, da imamo svoje delo zelo radi. Čeprav je odgovorno. Je polno novih in zanimivih izzivov, veliko potujemo, spoznavamo zanimive ljudi in nove kraje. *Pavza* In vse to je posledica lastnega znanja.

JOŽEF: A si v vojski?

SVETI TRIJE KRALJI: Vojski?

JOŽEF: Slišalo se je tako, kot da bi rekel ...

SVETI TRIJE KRALJI: Mogoče pa res. Mogoče bi pa res lahko tako rekel.

JOŽEF: Jaz sem včasih hotel biti vojak.

SVETI TRIJE KRALJI: To je pa lepa misel. Na zdarovje, Jožef!

Pijeta

JOŽEF: Kaj torej počnete?

SVETI TRIJE KRALJI: Kje?

JOŽEF: Tam, pri ... vas.

SVETI TRIJE KRALJI: Recimo, da dodajamo vrednost. Ali pa odvezemamo.

JOŽEF: Dodajate vrednost?

SVETI TRIJE KRALJI: Ali pa odvezemamo. Po potrebi.

JOŽEF: Čemu?

SVETI TRIJE KRALJI: Vsemu. Vsemu, kar ljudje potrebujejo.

JOŽEF: Da potem prodate po večji ceni?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, ker ima večjo vrednost. Postane vrednota. Poglej recimo tistega tvojega vola. Zdaj je samo vol. Ampak če mu dodam vrednost, postane čisto nekaj drugega. Razumeš?

JOŽEF: A vas je veliko? Ker nekateri pravijo, da nas je preveč.

SVETI TRIJE KRALJI: Nas ne. Ni lepšega kot velika družina ...

JOŽEF: Kar je čudno ...

SVETI TRIJE KRALJI: ...takole zbrana za mizo ...

JOŽEF: ... ker jaz nimam čisto nič več dela ...

SVETI TRIJE KRALJI: ... mati reže kruh ...

JOŽEF: ...konkurenca je zmeraj hujša.

SVETI TRIJE KRALJI: Ženske bi morale ostati doma.

JOŽEF: A bi potem imel več dela?

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Ta svet ni dober.

JOŽEF: Ne.

SVETI TRIJE KRALJI: In to bo treba spremeniti. Zato, ker mu nekaj manjka. In veš kaj mu manjka, Jožef?

JOŽEF: Ne.

SVETI TRIJE KRALJI: Seveda, veš, Jožef, samo razmišljaš o tem premalo. No, kaj misliš, brez česa ne moreš živeti?

JOŽEF: Denarja.

SVETI TRIJE KRALJI: Ljubezni, Jožef! Ljubezni!

JOŽEF: Ja, to tudi.

SVETI TRIJE KRALJI: In to prave ljubezni. Ene in edine. Ker ljubezen je lahko samo ena. In ta je prava. Saj verjameš v ljubezen, Jožef?

JOŽEF: Ja, mislim, da bi morala biti.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. Brez ljubezni se ne bi dalo ...

JOŽEF: Ker če bi bila, ne bi bilo treba verjet vanjo.

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, Jožef, ravno zato je, ker verjamemo vanjo. *Pavza* Ja, dandanes je treba verjeti v toliko stvari. Ker če ne bomo verjeli, bodo izginile. In tega ne smemo dopustiti. Paziti moramo, zelo moramo paziti, da ostanejo takšne, kot morajo biti. Da so takšne, v kakršne verjamemo. *Nalije vino v oba kozarca.* Pijva, Jožef. Pijva na pravo ljubezen. In na dom. In domovino. Domovino, v kateri se pije domače vino. Domovino, kjer dvorišča domačij ovija vonj tisočletnih lip. Domovino, kjer v tihi večer nad zorečo pšenico zaorje prava domača pesem. Domovino, kjer štaubcuker mehko pada na potico. Domovino, kjer pravi moški še vedno vedo, kaj so prave stvari.

Pijeta

JOŽEF: Že dolgo nisem jedel potice.

SVETI TRIJE KRALJI: Pa bi jo moral. In jo tudi boš. To ti obljubim.

Tišina

JOŽEF: Lačen sem.

SVETI TRIJE KRALJI: *mu da kos kruha z mize* Pojej tole.

JOŽEF: *gleda kruh* A ni že suh? Pa umazan?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, pa ni.

JOŽEF: Ni?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne.

Jožef gleda kruh

A mi ne verjameš?

Jožef poje kruh

No, si zdaj manj lačen?

JOŽEF: Ja. Ampak potico si pa še zmeraj želim.

SVETI TRIJE KRALJI: Tudi to boš dobil. Skol, Jožef!

Pijeta

JOŽEF: Se vam moj dom res zdi lep?

SVETI TRIJE KRALJI: Seveda, Jožef. Mogoče ti manjka samo nekaj nasvetov.

JOŽEF: Nasvetov?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. Dober nasvet zmeraj prav pride. In ti, Jožef, se mi zdiš človek, ki nikoli ne bi zavrnil dobrega nasveta.

JOŽEF: Mogoče pa res.

SVETI TRIJE KRALJI: Zagotovo, Jožef. Živeli, Jožef.

Pijeta

Kar v redu vino dela tale sosed.

JOŽEF: Kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Tvoj sosed.

JOŽEF: Ja?

SVETI TRIJE KRALJI: Dela dobro vino.

JOŽEF: Saj ne dela on vina.

SVETI TRIJE KRALJI: A ne?

JOŽEF: Ne, ker je mesar. Včasih mi da kako salamo.

SVETI TRIJE KRALJI: A salame dela pa dobre?

JOŽEF: Ne, jih dela njegova žena. *Pavza* Hčerke pa skrbijo za prašiče.

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj pa potem on dela?

JOŽEF: Ubija jih.

Pijeta

SVETI TRIJE KRALJI: Ženska roka.

JOŽEF: Kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, Jožef. Ženska roka. To je tisto, kar napravi dom. Ženske to znajo. Intuitivno. Moški tega ne znamo. Ampak ženske ... to je njim prirojeno.

Pavza Jih kdaj opazuješ, Jožef?

JOŽEF: Saj nočem, ampak ...

SVETI TRIJE KRALJI: Ne moreš si kaj, da ne bi opazil razlike, kaj?

JOŽEF: Ja.

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Vidim, da imaš rad ženske, Jožef.

JOŽEF: Ja.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. Ampak zakaj jih imaš rad?

JOŽEF: Zakaj jih imam rad?

SVETI TRIJE KRALJI: Imaš jih rad zaradi vrednot, ki jih imajo v sebi. Brez teh vrednot ne bi bile ženske. Ženskam brez vrednot se reče drugače.

JOŽEF: Marija ni taka.

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, ni.

Tišina

JOŽEF: Samo jagnjetine ne mara.

SVETI TRIJE KRALJI: Saj ne bi rad, da bi bila takšna?

JOŽEF: Kakšna takšna?

SVETI TRIJE KRALJI: Takšna ženska.

Pijeta

JOŽEF: A ženo imaš, Tri srca?

SVETI TRIJE KRALJI: Ženo?

JOŽEF: Ja. Žensko.

SVETI TRIJE KRALJI: Se nikoli ne dotaknem. *Pavza* To moraš verjeti.

JOŽEF: Saj verjamem.

SVETI TRIJE KRALJI: Vsi morajo verjeti.

JOŽEF: Kako pa to?

SVETI TRIJE KRALJI: Že hočejo tako.

JOŽEF: Ne, kako to, da nimaš žene?

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Kot sem rekel – se še dotaknem ne. *pije* Kaj te ne spominja ta barva na kri?

JOŽEF: Če bi se jaz kdaj poročil, bi bila velika poroka. Kot v pravljici.

SVETI TRIJE KRALJI: Pravljičice bereš?

JOŽEF: Ja, odkar sem se naučil brati.

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj pa ruske klasike?

JOŽEF: Katere?

SVETI TRIJE KRALJI: Vse.

JOŽEF: Ne, vseh pa verjetno ne.

SVETI TRIJE KRALJI: To bi moral brati.

JOŽEF: A pišejo? O čem pa?

SVETI TRIJE KRALJI: O ljubezni. O ženskah

JOŽEF: To bi pa sigurno rad bral.

SVETI TRIJE KRALJI: Če hočeš kaj vedeti o ljubezni, moraš brati knjige, Jožef.

Pavza PKaj ti je pa pri pravljicah všeč?

JOŽEF: Konci. Sploh pri onih tastarih. Teh tanovih pa ne zastopim čisto.

SVETI TRIJE KRALJI: To je zato, ker se ne ve več kdo je dober in kdo slab.

JOŽEF: Ja, to je to.

SVETI TRIJE KRALJI: Pa bi se moralo.

JOŽEF: Ja. Sploh za otroke se mi zdi to važno. Ker jaz imam otroke rad.

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj je ta zvok?

JOŽEF: Mogoče tamal joka.

SVETI TRIJE KRALJI: A velikokrat joka?

JOŽEF: Včasih. Če ima krče.

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Saj je dobra mati?

JOŽEF: Kdo?

SVETI TRIJE KRALJI: Marija.

JOŽEF: Ja. Seveda je dobra.

SVETI TRIJE KRALJI: Seveda je dobra.

JOŽEF: Seveda je dobra. *Pavza* Enkrat mi je skuhala čaj. Z medom. Ko sem bil bolan.

SVETI TRIJE KRALJI: To ne šteje.

Tišina

Ti je vseč ime Marija?

JOŽEF: Ja, to pa. Zelo mi je vseč.

SVETI TRIJE KRALJI: Torej se ti ne zdi, da je nekam preveč pogosto?

JOŽEF: Meni je vseč, da je pogosto. Ker mi je vseč.

SVETI TRIJE KRALJI: Dobro, potem naj bo Marija. *Pavza* Vidiš, vsak rabi svoje ime. Ti, Jožef, rabiš svoje in ona rabi svoje. *Pavza* Misliš, da bi se moral jaz preimenovati v kaj drugega?

JOŽEF: Meni se zdi Tri srca lepo ime.

SVETI TRIJE KRALJI: Mogoče bi moral biti Tri dobra srca.

Pijeta

Jo kdaj gledaš, Jožef?

JOŽEF: Koga?

BOGDAN: Marijo.

JOŽEF: Samo včasih.

BOGDAN: Jo kdaj gledaš, ko obeša perilo?

JOŽEF: Tudi.

BOGDAN: Ženske so najlepše kadar obešajo perilo. Ko je vse čisto in dišeče.

JOŽEF: Jaz se ne spoznam na perilo.

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz tudi ne. To je bolj za ženske.

JOŽEF: Marija tudi piše.

SVETI TRIJE KRALJI: O čem?

JOŽEF: Nisem čisto razumel.

SVETI TRIJE KRALJI: Razumem. *Pavza* Se pa jaz spoznam na druge stvari. Čeprav sem drugače skromen človek. Pravzaprav o veliko stvareh vem veliko. Saj mi verjameš, ne?

JOŽEF: O stvareh?

SVETI TRIJE KRALJI: Da vem veliko.

JOŽEF: O čem?

SVETI TRIJE KRALJI: Vsem.

JOŽEF: Čem vsem?

SVETI TRIJE KRALJI: O arhitekturi. O ribištvu. Pa o plovbi. O vinogradništvu in enologiji. Nutricistiki. O sadjarstvu in poljedelstvu. Živinoreji. O medicini – za moške in ženske. O genealogiji. O politiki in psihologiji. O ekonomiji vključno z davčnim sistemom in fiskalno politiko. *Pavza* O fiziki ne toliko, ampak jo imam pa rad.

JOŽEF: A je to od tistih Rusov?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, je kar vse v eni knjigi. Je precej debela.

JOŽEF: In o vsem tem več?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. Pa še veliko več. O tem kaj je prav in kaj ni, kaj se sme in kaj ne. O družini. O moških in ženskah. In o drugih ... ljudeh. Od drugod. Kot mi. In drugačnih. Od nas.

JOŽEF: In otrocih.

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj?

JOŽEF: O otrocih moraš tudi kaj vedeti.

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, o otrocih ne vem ničesar.

Tišina

JOŽEF: Jaz bi najraje vedel kaj o ženskah.

SVETI TRIJE KRALJI: O njih bi ti lahko veliko povedal.

JOŽEF: Ker jaz se ne spoznam na te ... stvari. Ne vem kaj si ženske želijo.

SVETI TRIJE KRALJI: Vsak ve, kaj si ženske želijo. *Pije* Dajva se raje pogovarjat o detetu. Saj imaš rad otroke, ne?

JOŽEF: Ja, te imam pa rad. Sploh take majhne, debelušne, z jamicami na kolenčkih in rokah.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, jamice na kolenčkih in rokah ... In modrimi očkami.

Saj ima modre očke, kajne?

JOŽEF: Modre?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, to dete mora imeti modre očke, Jožef.

JOŽEF: Ja, verjetno bi jih res moral imeti.

SVETI TRIJE KRALJI: Seveda jih ima. Ker to dete je nedolžno.

JOŽEF: Ja, seveda ... ima modre očke.

SVETI TRIJE KRALJI: Tako kot mati.

JOŽEF: Marija ima ...

SVETI TRIJE KRALJI: ... modre oči.

JOŽEF: Ima?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, ker jih mora imeti. Saj razumeš, ne?

JOŽEF: Kaj pa če ima rjave?

SVETI TRIJE KRALJI: To ni pomembno.

Tišina

JOŽEF: Včasih, ko ga ima v naročju, ga gledam v tiste njegove ... očke in se sprašujem.

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj?

JOŽEF: Kakšno bo kaj njegovo življenje.

SVETI TRIJE KRALJI: O tem se ti ni treba spraševati.

Pijeta

Vstopi Marija

Glej, Jožef, Marija. Sem ti rekel, da se bo spet prikazala.

MARIJA: Jožef, prej sem ti hotela povedati ...

SVETI TRIJE KRALJI: Vidiš, sem ti rekel, da ne more kar oditi od tu.

MARIJA: Jutri bo prišlo nekaj prijateljev. Nekaj bomo proslavljali. Da se ne boš čudil zakaj je toliko avtomobilov. A lahko parkirajo avte na tvojem dvorišču, ker pred mojim vhodom ne morejo?

JOŽEF: Ja, seveda.

MARIJA: Hvala. *Gre proti vratom*

SVETI TRIJE KRALJI: Kdo bo pa na otroka pazil?

MARIJA: Za to tebi ni treba skrbeti.

JOŽEF: Jaz bi ga lahko.

MARIJA: Ne, hvala, Jožef.

JOŽEF: Zakaj ne? Jaz imam rad otroke.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, Marija, zakaj pa ne? On ima rad otroke.

MARIJA: Ni potrebno. Ko enkrat zaspi, se ne zbudi več. Pa tudi glasni ne bomo.

JOŽEF: Lahko bi bil z mano v očetovi delavnici. Da bi mu kaj pokazal.

SVETI TRIJE KRALJI: No, to je dobra ideja.

MARIJA: Premajhen je za to.

JOŽEF: Mogoče bi mu bilo všeč biti mizar.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. Mogoče pa res. Vsaj na začetku.

MARIJA: Kot sem rekla – ne, hvala.

Marija gre proti vratom

SVETI TRIJE KRALJI: Kdo je oče tega otroka? Bomo že končno zvedeli kdo je oče tega otroka?

MARIJA: Pa zakaj se ti kar naprej ukvarjaš s tem vprašanjem? Zakaj bi sploh moral to vedeti?

SVETI TRIJE KRALJI: Vsi bi morali to vedeti.

MARIJA: Zakaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Da vemo čigav sin je.

MARIJA: Tudi moj sin je. *Jožefu*: Glede avtov pa velja, ne?

Marija odide

SVETI TRIJE KRALJI: Skrajni čas je, da ta otrok dobi očeta. Da nekdo končno tu napravi malo reda. *Pavza* Zakaj pa ne pusti, da se parkira pred njenim vhodom?

JOŽEF: Zaradi gradbišča.

SVETI TRIJE KRALJI: Kakšnega gradbišča?

JOŽEF: Plošče polaga. Za pot.

SVETI TRIJE KRALJI: Misliš reči, da sama polaga plošče za pot do vhoda?

JOŽEF: Ja, iz nekega posebnega kamna so. Zelenega.

SVETI TRIJE KRALJI: Sama polaga plošče? In noče, da bi ji pomagal? A ti sploh veš kako nevarno je to?

JOŽEF: Saj sem ji hotel, pa ni hotela.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, vidiš, tako je to. Ženske so zdaj vsepovsod.

JOŽEF: Jaz sem imel dve sestri. Pa sta se odselili.

SVETI TRIJE KRALJI: No, vidiš.

Tišina

Kaj se pa dogaja na teh zabavah?

JOŽEF: Ne vem.

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj te nikoli niso povabili zraven?

JOŽEF: Ne.

SVETI TRIJE KRALJI: Torej sploh ne veš kaj tam počnejo?

JOŽEF: Mogoče pridejo samo na večerjo.

SVETI TRIJE KRALJI: Pa ti to verjameš?

JOŽEF: Mogoče Marija kaj skuha ... V predpasniku ...

SVETI TRIJE KRALJI: Ali pa kar naročijo. To zdaj delajo. Kar po telefonu. Ampak ne jagnjetine. *Pavza* Pa bi jo lahko. Če bi jo ona imela rada.

JOŽEF: Ja, škoda, da je nima rada. *Pavza* Verjetno tudi predpasnika nima.

Pijeta

SVETI TRIJE KRALJI: Kdove kaj sploh jejo na teh zabavah.

JOŽEF: Najbolj me pa moti, da ne znajo parkirat. Pustijo avtomobile kar na travi, da je čisto poteptana in se je potem ne da kosit. Včasih razmišljam, da bi jim rekel, kaj vam je pa trava naredila, da ste taki do nje.

SVETI TRIJE KRALJI: Vidiš, takšni so.

Tišina

JOŽEF: Mislim, da ima rada druge moške. Take s čustvi. Čustvene, mislim.

SVETI TRIJE KRALJI: Druge moške?

JOŽEF: Ja. Ne vem, če imam dosti čustev.

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz pa čutim v tebi veliko čustev, Jožef. Samo nisi imel priložnosti, da bi jih izrazil. Ampak človek mora izraziti svoja čustva. Čustva so dobra. Saj bi rad bil dober človek, Jožef?

JOŽEF: Ja, to pa. Rad bi bil dober človek.

SVETI TRIJE KRALJI: *hoče natočiti iz steklenice, vendar je prazna. Vzame novo polno in jo da Jožefu*

Na, Jožef, to pa ti odpri.

Jožef odpre steklenico tako, da najprej odstrani ovoj z vratu

Vidiš, zdaj pa znaš.

Jožef natoči v kozarca

Pijeta

Nekoč sem v gozdu našel lisičko.

JOŽEF: A res?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. Verjetno se je izgubila. No, vsekakor je delovala čisto nebogljeno. In sem hotel poskrbeti zanjo.

JOŽEF: In? Si?

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj?

JOŽEF: Poskrbel zanjo?

SVETI TRIJE KRALJI: Ugriznila me je.

JOŽEF: Mogoče pa ni bila tako nebogljena.

SVETI TRIJE KRALJI: O, pa je bila nebogljena, Jožef. Samo, da tega ni vedela.

Pavza Zato je pa poginila. *Pavza* Na koncu.

Pijeta

JOŽEF: Tako kot tisti piščančki.

SVETI TRIJE KRALJI: Kakšni piščanci?

JOŽEF: Mama je kupila piščančke. Take čisto majhne. Rumene. In mehke. *Pavza* Piščančke sem zmeraj imel rad. Ker so taki majhni in mehki.

SVETI TRIJE KRALJI: To je zato, ker si dober človek.

JOŽEF: Zato imam tudi rad otroke.

SVETI TRIJE KRALJI: Seveda jih imaš.

Pijeta

JOŽEF: Mama jih je prinesla v kuhinjo na toplo in jih dala v košaro in mi rekla, da moram paziti nanje, ker so še čisto majhni. In potem je šla. In me pustila samega s

tistimi piščančki. In potem so tisti piščančki čivkali in čivkali in niso in niso hoteli nehati čivkati.

SVETI TRIJE KRALJI: Mogoče so bili lačni.

JOŽEF: To sem tudi jaz mislil. Pa se hrane še dotaknili niso.

SVETI TRIJE KRALJI: Niso?

JOŽEF: Ne. Pa sem jih začel zibati.

SVETI TRIJE KRALJI: Piščančke?

JOŽEF: Ja. Da bi zaspali. Potem bi nehali čivkati, ne?

SVETI TRIJE KRALJI: Pa so?

JOŽEF: Kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Nehali? Čivkati.

JOŽEF: So. Eden za drugim. Samo zbudili se niso več. Res sem mislil, da so zaspali. Samo dobro sem jim hotel. Saj mi verjameš, Tri dobra srca?

SVETI TRIJE KRALJI: Seveda ti verjamem, Jožef.

JOŽEF: Mama mi pa ni. Mi je rekla, da mi nikoli ne bo odpustila.

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz ti odpuščam, Jožef.

JOŽEF: A mi ne bi morala mama?

SVETI TRIJE KRALJI: Se ne počutiš zdaj bolje?

JOŽEF: Ja, pa se res.

SVETI TRIJE KRALJI: No, vidiš. *Pavza* Ljudje večkrat pridejo k meni in mi pripovedujejo stvari. Da se potem bolje počutijo.

Tišina

JOŽEF: A bi rad, da ti naredim kakšno figurico, Tri dobra srca?

SVETI TRIJE KRALJI: *gre do mize in ogleduje figuric živali* Vse to si torej naredil ti sam?

JOŽEF: Ja, čisto sam.

SVETI TRIJE KRALJI: Vse te vole in osličke?

JOŽEF: Ja, vse to znam.

SVETI TRIJE KRALJI: Mmm. Kaj pa ovco? Ovčko bi znal narediti?

JOŽEF: Ja, seveda. Te so še najlažje.

SVETI TRIJE KRALJI: S pastirji?

JOŽEF: Tudi, če bi bilo treba.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, ni lepšega, ko enkrat ustvariš tisto, kar si želiš, a ne, Jožef?

JOŽEF: Jaz zelo rad ustvarjam.

SVETI TRIJE KRALJI: To sem takoj opazil. *Pavza* Kaj pa gorilo?

JOŽEF: Kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Če bi ti jaz rekel, da hočem gorilo, bi jo naredil?

JOŽEF: Bi. Zate bi. Ker si Tri dobra srca.

SVETI TRIJE KRALJI: Tudi ti si dober človek, Jožef. Sicer mi pa ideja o štali postaja zmeraj bolj všeč. *Pavza* Bi rad, da bi si te ljudje zapomnili, Jožef? Kot dobrega človeka?

JOŽEF: Tudi. Pa da bi bil pomemben.

SVETI TRIJE KRALJI: Saj boš pomemben, Jožef.

JOŽEF: Bi za to moral spremeniti ime?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, Jožef bo kar v redu. Ampak oblekel bi pa lahko kaj drugega.

JOŽEF: O teh stvareh pa ne vem veliko.

SVETI TRIJE KRALJI: Zato sem pa jaz tukaj.

JOŽEF: Ti se pa res na vse spoznaš.

SVETI TRIJE KRALJI: Saj se boš kmalu navadil na to. Vidiš, že nekaj časa imam v glavi neko idejo ...

JOŽEF: Jaz tudi. *gre v sosednjo sobo in privleče iz nje veliko črno plasično vrečo* Tole sem šparal na podstrešju. Še od takrat, ko sem moral gor kadar sem bil poreden.

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj je to?

JOŽEF: Napoleon.

SVETI TRIJE KRALJI: Kje?

JOŽEF: Tule.

SVETI TRIJE KRALJI: Napoleon?

JOŽEF: A ni bil on pomemben?

SVETI TRIJE KRALJI: Napoleon je proti tebi nula, Jožef. Daj, pokaži, kaj še imaš tu notri. *brska po vreči* Na, tole probaj.

JOŽEF: To so stare očetove hlače.

SVETI TRIJE KRALJI: Naj ti jih držim.

JOŽEF: Saj ne rabim pomoči.

SVETI TRIJE KRALJI: O, pa jo. Veliko. Zato sem pa tukaj.

JOŽEF: *Pomerja hlače* Te lahko nekaj vprašam, Tri dobra srca?

SVETI TRIJE KRALJI: Karkoli.

JOŽEF: Če nimaš ženske ...

SVETI TRIJE KRALJI: Dobro je, če nimaš ženske.

JOŽEF: A res?

SVETI TRIJE KRALJI: Ampak vsi tega ne zmorejo.

JOŽEF: Saj se trudim. *zapne hlače* A me te hlače ne naredijo debelega?

SVETI TRIJE KRALJI: Sploh ne. V njih si točno tak kot je treba.

JOŽEF: Mogoče ne bi smel jesti toliko jagnjetine.

SVETI TRIJE KRALJI: Jagnjetina še nikomur ni škodila. In zdaj še srajca. Ne te, modro vzemi. To, ja. Ta bo dosti boljša. Saj ti je vseč modra, ne?

JOŽEF: Pa sem res vedno imel modro najraje.

SVETI TRIJE KRALJI: Vem.

JOŽEF: *si zapenja gumbe srajce* Glede Marije ...

SVETI TRIJE KRALJI: Za njo bo poskrbljeno.

JOŽEF: Kako?

SVETI TRIJE KRALJI: To je tudi od nje odvisno.

JOŽEF: Kaj pa otrok?

SVETI TRIJE KRALJI: Brez skrbi, tudi za otroka bo poskrbljeno.

JOŽEF: Jaz samo ne bi rad, da bi šla.

SVETI TRIJE KRALJI: Saj ne bo. Mogoče bo potrebno samo ... nekaj manjših sprememb. *Pavza* Še gumbe od ovratnika si zapni.

JOŽEF: Enkrat mi je pa le skuhala čaj.

SVETI TRIJE KRALJI: Poskusi kako bi bilo, če bi si srajco zatlačil v hlače.

Jožef da srajco v hlače

Ne, mogoče bo res bolje, če jo pustiš zunaj.

JOŽEF: *Jožef da srajco iz hlač* Ti dve barvi se mi zdi, da ne gresta skupaj.

SVETI TRIJE KRALJI: Ti kar meni zaupaj. Jaz vem kaj gre skupaj in kaj ne.

JOŽEF: Se ti ne zdi, da mi je vse skupaj preveliko?

SVETI TRIJE KRALJI: Ti pa poudari oči.

JOŽEF: *popravlja obleko* A je to v redu?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, mogoče ne veš, ampak imaš zelo lepe oči. Sive, ampak če človek bolje pogleda, skoraj modre. Zmeraj pravim, da so oči zelo pomembne.

Pavza Ja, vse se začne pri očeh.

JOŽEF: Sive imam po očetu.

SVETI TRIJE KRALJI: V tem boš imel modre.

JOŽEF: Škoda, da nimam ogledala.

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz sem tvoje ogledalo. In tole ti paše, kot da bi bil rojen za to. Pa še za vse priložnosti jo lahko nosiš. Malo se še nagni. Takole naprej. Kot da si utrujen. Kot da si utrujen mizar.

JOŽEF: Takole?

SVETI TRIJE KRALJI: A lahko poskusiš izgledati še malo bolj srečno?

JOŽEF: Se mi zdi, da me ta barva postara.

SVETI TRIJE KRALJI: Ni slaba ideja.

JOŽEF: Da zgledam kot moj oče.

SVETI TRIJE KRALJI: Perfekten si v tem.

JOŽEF: Mama mi je zmeraj govorila, da sem čisto tak kot foter.

SVETI TRIJE KRALJI: No, potem je pa tako vse v redu.

JOŽEF: A je?

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, ker tak moraš biti.

JOŽEF: Kot oče?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, kot da bi lahko bil kot oče.

JOŽEF: In mizar.

SVETI TRIJE KRALJI: Kot edini mizar, ki bi lahko bil Jožef.

JOŽEF: A ne bi bil boljši kot Napoleon?

SVETI TRIJE KRALJI: Saj si boljši kot Napoleon. *Pavza* Pravi pogum, Jožef, je v tem, da si to, kar si v resnici. In v resnici, Jožef, si ti mizar. Ampak moraš verjeti! Če ne bi verjel, bi bil samo ... ne vem ... mizar, ki bi lahko bil Napoleon.

JOŽEF: Torej sem jaz mizar, ki bi lahko bil ... karkoli.

SVETI TRIJE KRALJI: Marijin mož. Na primer.

JOŽEF: In oče. Tamalemu.

SVETI TRIJE KRALJI: Ne vem, če bo šlo oboje. Dajva se zmenit, da si Marijin mož. In začasno lahko obdržiš tudi otroka.

Tišina

JOŽEF: Ne vem, če bi me ona hotela za moža.

SVETI TRIJE KRALJI: To kar meni prepusti. Pravzaprav je najbolje, če kar vse prepustiš meni. *Pavza* Pomisli, Jožef! Pomisli, kaj vse lahko narediš kot mizar!

JOŽEF: Ne samo figurice.

SVETI TRIJE KRALJI: Več! Veliko več! Pomisli na vse uboge, Jožef! Na trpeče! Pomisli, kaj vse lahko narediš za njih!

JOŽEF: Pa za otroke.

SVETI TRIJE KRALJI: Pa za otroke. Ja, za otroke gre! *Pavza* Vse, kar moraš, Jožef, je verjeti. Ah, ko se spomnim naših začetkov ... Težko je bilo. Trpeli smo. Mnogi so nas zapustili na naši poti. Ampak smo verjeli, Jožef. In glej, kje smo zdaj. In vse to smo dosegli samo z ljubeznijo. Z ljubeznijo in žrtvovanjem. Ker ni je večje ljubezni kot je žrtvovanje, Jožef.

JOŽEF: Saj sem pripravljen tudi kaj žrtvovati ...

SVETI TRIJE KRALJI: Dobro, Jožef. Zelo dobro. Všeč mi je kako razmišljaš. *Pavza* Samo pogledaj ta svet, Jožef. Ta svet ni več dober.

JOŽEF: Ne.

SVETI TRIJE KRALJI: Vidiš, kajne, Jožef? Vidiš v kaj se spreminja ta svet? Vidiš, kako izginjajo vrednote?

JOŽEF: Ja.

SVETI TRIJE KRALJI: Vrednote, ki so včasih nekaj pomenile. Ker obstajajo nekateri, ki jim te vrednote ne pomenijo ničesar več. Ker mislijo, da lahko kar ... teptajo vse, kar nam kaj pomeni. Vidiš, kako nekateri zaradi tega trpijo? Trpijo, Jožef! Trpijo tiho, ker ne vedo kaj naredijo. *Pavza* Saj jih vidiš, Jožef, kajne? Vidiš trpeče ljudi.

JOŽEF: Ja, Tri dobra srca. V naši trgovini ...

SVETI TRIJE KRALJI: In to je treba spremeniti. Popraviti. Ta svet je treba popraviti. Zdaj je čas, Jožef. Zdaj je čas, ko moramo vsi, ki že predolgo prenašamo to trpljenje, vstati in reči, dosti je bilo vsega.

JOŽEF: Ja.

SVETI TRIJE KRALJI: Zdaj je čas, da dvignemo svoj glas. Udarimo po mizi.

JOŽEF: Ja. Po mizi!

SVETI TRIJE KRALJI: In v tem ne bomo sami. Milijone in milijone nas je. Ki se bomo združili.

JOŽEF: Združili!

SVETI TRIJE KRALJI: V trpljenju se bomo združili. In potrebujemo nekoga, ki nas bo tega odrešil.

JOŽEF: Odrešil!

SVETI TRIJE KRALJI: Da bo svet postal boljši. Potrebujemo nekoga, ki nas bo vodil, ki nas bo združil v tem našem trpljenju. Nekdo, ki nas bo razumel.

JOŽEF: Ja, razumel!

SVETI TRIJE KRALJI: Nekdo, ki nas bo ljubil, nekdo, ki se bo žrtvoval za nas in ki ga bomo ljubili tudi mi in nas bo povedel do zmage.

JOŽEF: Ja, do zmage!

SVETI TRIJE KRALJI: In bo prišel. Čakali ga bomo. Eno leto. Dve leti. Trideset let. Triintrideset let. Stoletje, tisočletje bomo čakali. Če bo treba. In stvari bomo vzeli v svoje roke!

JOŽEF: Ja!

SVETI TRIJE KRALJI: Zakaj zmagali bomo! Očetje bodo v žuljave levice vzeli bakle, da nam bodo svetili pot in v ... desnicah

JOŽEF: Žuljavih.

SVETI TRIJE KRALJI: V žuljavih desnicah bodo nosili orožje. In matere ..., matere...

JOŽEF: Matere ...

SVETI TRIJE KRALJI: ... se bodo žrtvovale. In ognji bodo goreli! Ognji, ki bodo osvetljevali odločne obraze mož, ki se bodo zbrali ob njih! In potem bomo korakali!

JOŽEF: Skupaj!

SVETI TRIJE KRALJI: Možje, čvrsti in neomajni v svojem poslanstvu. In kjerkoli bomo stopali, nas bodo pričakala dekleta in žene. Sijočih obrazov in zardelih lic in kite jim bodo plapolale v vetru, ko nam bodo iz svojih belih rok in radodarnih naročij metale cvetlice tja kamor bodo stopile naše noge. In potem bodo gorele vasi! In mesta! Cel svet bo gorel, če bo treba!

JOŽEF: Bo treba!

SVETI TRIJE KRALJI: In potem bo vse lepše.

JOŽEF: Ja.

SVETI TRIJE KRALJI: Bi rad spremenil svet na boljše, Jožef? Bi rad, da bi na svetu vladala ljubezen?

JOŽEF: Ja!

Vstopi Marija, oblečena v modro pižamo in haljo

MARIJA: Jožef ... Kaj pa imaš na sebi?

JOŽEF: Sem ti všeč?

MARIJA: A ti ni malo preveliko?

JOŽEF: Čisto prava velikost zame je.

MARIJA: Pa nekam ... starejši zgledaš.

JOŽEF: To je zato, ker sem zdaj mizar.

MARIJA: Zakaj pa?

SVETI TRIJE KRALJI: Ker je zdaj Jožef. Pravi Jožef. A ne, Jožef?

JOŽEF: A ti nisem všeč?

MARIJA: Kaj je bilo narobe s tistim prej?

JOŽEF: A bi kaj rada?

MARIJA: Samo nekaj sem te hotela prositi.

JOŽEF: Kaj bi rada, ženska?

MARIJA: Janež. Če imaš kaj janeža. Za čaj proti krčem.

JOŽEF: Bom poiskal.

MARIJA: A lahko prosim hitro?

Jožef odide

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz sem pa mislil, da ste ženske prijazne.

Tišina

Nekam bleda si.

MARIJA: Samo zato, ker premalo spim.

SVETI TRIJE KRALJI: Ja, enkrat moramo vsi plačati.

MARIJA: Komu? Komu moramo vse plačati?

SVETI TRIJE KRALJI: Kar smo naredili.

Tišina

Mogoče bi morala pojesti nekaj jagnjetine. Mogoče bi potem bila bolj prijazna. Nekoč sem imel prijatelja. Zelo je bil agresiven. Do mene. Ampak sem mu bil pripravljen odpustiti. Potem sem pa izvedel, da je bil vegetarijanec. *Pavza* Si ti tudi vegetarijanka? Ker vegetarijancev ne maram. Veš zakaj ne? Ker ne marajo mesa. Ker zavračajo meso.

MARIJA: Nekateri ga pač ne marajo.

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz vse vem.

MARIJA: Kaj? O prehranjevanju?

SVETI TRIJE KRALJI: O tistih zabavah.

MARIJA: Kakšnih zabavah?

SVETI TRIJE KRALJI: Vse vem. Kaj se dogaja. Moški in ženske. Vsi skupaj. Po cele noči. Vsi pomešani. Enaki, da ne veš kaj je kdo. Ob tisti tuji glasbi. Na ves glas jo poslušate. Pa smejite se zraven. In zraven jeste zelenjavo, mogoče celo surovo.

MARIJA: Mogoče imamo pa radi surovo zelenjavo.

SVETI TRIJE KRALJI: Vsi vemo kako nevarna je surova zelenjava. *Pavza* O čem se pogovarjate? O čem govorite ob tuji glasbi in se smejite na ves glas, ko jeste zelenjavo?

Tišina

No?

MARIJA: Hočem, da greš.

SVETI TRIJE KRALJI: Ti ne moreš hoteti. Ti si lahko le želiš.

MARIJA: Tisoč in tisoč let sem si samo želela. Zdaj pa hočem. Da greš. Da te ni.

SVETI TRIJE KRALJI: Ampak jaz sem.

MARIJA: Samo gost si.

SVETI TRIJE KRALJI: O, jaz sem dosti več kot to. Dosti, dosti več.

MARIJA: Če ti Jožef reče, da pojdi, boš moral iti.

SVETI TRIJE KRALJI: Ampak on ne bo rekel, naj grem. Jaz bom ostal. On bo ostal. Midva bova ostala. In otrok bo ostal.

MARIJA: Pa kaj se ti kar naprej ukvarjaš z mojim otrokom?

SVETI TRIJE KRALJI: Kdo bo pa drugače skrbel za to, da otrok dobi zadostno količino tekočine večkrat na dan? Razen tega je potreben vnos sadja dve do štiri enote na dan, zelenjave tri do pet enot na dan, ogljikovih hidratov devet do sedemnajst enot na dan, mesa in rib tri do pet enot na dan, mleka in mlečnih izdelkov dve do štiri enote na dan, v manjših količinah pa še oreščke, kakovostna rastlinska olja, surovo maslo, smetano in mesne paštete ter občasno pecivo in

čokolado. Potrebno je, da so obroki pestri, sestavljeni iz živil vseh naštetih skupin, hkrati pa morajo upoštevati uravnoteženost hranil in energijske vrednosti.

MARIJA: Moj otrok pije moje mleko.

SVETI TRIJE KRALJI: In zato potrebuje očeta.

MARIJA: In kaj še?

SVETI TRIJE KRALJI: Vitamine.

MARIJA: Pa kaj še!

SVETI TRIJE KRALJI: Minerale.

MARIJA: In kaj še?

SVETI TRIJE KRALJI: Cilj uravnotežene prehrane je izboljšati in pospešiti prebavo in pozitiven vpliv na zdravje ter preprečiti ali upočasniti pojav dejavnikov tveganja in kroničnih nenalezljivih bolezni.

MARIJA: Kaj pa če bi imel rad vse v enaki količini?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne more imeti rad vsega v enaki količini.

MARIJA: Zakaj pa ne?

SVETI TRIJE KRALJI: S tem je ogrožen otrokov zdrav razvoj.

Vstopi Jožef z janežem in ga da Mariji

JOŽEF: Na. Za otroka.

MARIJA: Hvala.

JOŽEF: A je vse v redu? Nekam bleda si.

SVETI TRIJE KRALJI: Vse je v redu, Jožef. Samo z Marijo sva morala urediti nekaj stvari.

MARIJA: Ničesar nisva uredila. Ker tu ni ničesar za urejati.

SVETI TRIJE KRALJI: Lahko bi bila malo bolj prijazna do Jožefa. Konec koncev se on zelo trudi tukaj.

JOŽEF: Jaz rad pomagam.

SVETI TRIJE KRALJI: Vidiš, on zelo rad pomaga.

JOŽEF: A je treba še kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Mogoče pa res. Mogoče bom pa res še rabil tvojo pomoč, Jožef. Lahko da bo malce težje, kot bi si želel. Ampak na koncu se bo vse uredilo. Tako kot je treba.

MARIJA: *Jožefu* Ni ti ga treba poslušati, veš.

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, ampak me bo. Ker sem. Tukaj. A ne, Jožef?

JOŽEF: Kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Da sem.

JOŽEF: Ja.

SVETI TRIJE KRALJI: Vidiš, on me potrebuje.

MARIJA: Zato, ker si mu ti tako rekel.

SVETI TRIJE KRALJI: Ne, zato, ker dajem nasvete. Ker dajem nasvete, ki jih nihče ne more zavrniti. Kar poglej Jožefa. Brez mene njega sploh ne bi bilo.

MARIJA: Brez njega tudi tebe ne bi bilo.

SVETI TRIJE KRALJI: Poleg tega pa otrok potrebuje očeta. Vsi vemo kaj se zgodi z otroki, ki nimajo očeta.

Marija gre proti vratom

SVETI TRIJE KRALJI: Samo toliko, da veš – odločil sem se, kdo bo oče.

MARIJA: Kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Kdo bo oče temu detetu.

JOŽEF: Jaz bi lahko bil. Vsaj začasno.

MARIJA: O tem se nimata vidva kaj odločati.

JOŽEF: *Svetim trem kraljem* Nekam bleda se mi zdi.

SVETI TRIJE KRALJI: To je zato, ker ne je jagnjetine.

JOŽEF: Ja, pa bi jo res lahko.

SVETI TRIJE KRALJI: A vidiš, Jožef tudi misli, da bi morala pojesti jagnjetino.

MARIJA: Kot sem že rekla - ne maram jagnjetine.

SVETI TRIJE KRALJI: Se je boš že navadila. *stopi do nje, jo prime in jo posadi na stol za mizo*

MARIJA: Ne bom jedla ...

SVETI TRIJE KRALJI: O, pa jo boš. Jožef, prinesi krožnik z jagnjetino.

JOŽEF: *da nekaj jagnjetine na krožnik in jo postavi pred Marijo*

SVETI TRIJE KRALJI: Boš jedla jagnjetino?

Tišina

Boš jedla jagnjetino?

MARIJA: Ne!

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Boš jedla jagnjetino?

MARIJA: Ne bom!

SVETI TRIJE KRALJI: Boš jedla jagnjetino?

JOŽEF: Saj ni tako slaba.

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Boš jedla jagnjetino, te vprašam?

MARIJA: Ne bom!

SVETI TRIJE KRALJI: Mogoče ti bo takole bolj všeč *vzame šopek šmarnic, odtrga nekaj cvetov in jih posuje po jedi* No, boš zdaj jedla? Boš jedla jagnjetino?

JOŽEF: Daj, pojej jagnjetino!

MARIJA: Ne bom jedla jagnjetine!

SVETI TRIJE KRALJI: Jožef, a se tebi tudi zdi, da ji ni všeč jagnjetina?

JOŽEF: To je pa res škoda.

MARIJA: Nihče me ne bo silil jesti česar nočem! *vstane s stola in gre proti vratom*

SVETI TRIJE KRALJI: Pazi, šla bo!

Jožef skoči za Marijo in se postavi med njo in vrata

MARIJA: Pusti me. Moram k otroku.

SVETI TRIJE KRALJI: Če smo že pri tem, bi ga tudi jaz rad videl.

MARIJA: Ne boš ga videl! Ne pustim!

SVETI TRIJE KRALJI: Kakšne čudne besede si začela uporabljati. *Pavza* Sicer pa imaš prav. Nobene potrebe ni, da ga vidim. Lahko si ga samo predstavljam. Lahko stojim tukaj ...ali pa lahko sedim ... kjerkoli ... in si ga samo predstavljam. Prav

nobenega dokaza ne potrebujem, da sploh obstaja. Pravzaprav je Jožef edina oseba, ki lahko dokaže, da ta otrok obstaja. Kajne, Jožef?

JOŽEF: Kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Saj imaš rad otroke.

JOŽEF: Ja.

MARIJA: Jaz sem dokaz, da obstaja.

SVETI TRIJE KRALJI: Ti si samo mati.

MARIJA: Otroka pusti pri miru!

SVETI TRIJE KRALJI: Ne bodi tako melodramatična. Saj ga ne bomo ubili!

Marija hoče odpreti vrata

SVETI TRIJE KRALJI: A kar taka misliš v svet? A ne, Jožef, da taka pa res ne more biti?

JOŽEF: Ne, ne more biti taka.

SVETI TRIJE KRALJI: Vsaj oblekla bi si lahko kaj drugega.

JOŽEF: O čem pa razmišljaš, Tri dobra srca?

MARIJA: Tri dobra srca?

SVETI TRIJE KRALJI: Še ni čisto odločeno. Ampak razmišljam. Mogoče še o čem bolj veličastnem. *si ogleduje Marijo* Razmišljam o ... modri. Ja, modri. Ja, modra bo v redu. Svetla. Ne, mogoče malce temnejša, da zoži postavo. Da poudari oči. Modre oči.

MARIJA: Moje oči so rjave.

SVETI TRIJE KRALJI: Mogoče bi zraven šlo malo bele. Samo toliko, da bo kontrast. *Potegne z mize prt in ga da Mariji čez glavo* Ja, modra in bela. Klasika za večno. Kaj praviš, Jožef? A ne, kako zdaj pridejo njene oči do izraza? Kot da bi bile nedolžne. A si vedel, da sta modra in bela obe barvi nedolžnosti?

JOŽEF: Ne, tega pa nisem vedel.

SVETI TRIJE KRALJI: No, zdaj veš. A ni lepa?

JOŽEF: Je.

SVETI TRIJE KRALJI: Lepša kot prej.

JOŽEF: Ja. Kaj pa predpasnik?

SVETI TRIJE KRALJI: Mogoče. Ampak samo za doma. Popolna preobrazba. Poglej jo, Jožef. Marijo. Žensko. Poglej ta obraz. Čist. Nobenega življenja, ena sama ljubezen. Večno mlad. Večen. Te ustnice, ki se smehljajo, večno smehljajo. To belo čelo. Gladko, nobenega razmišljanja. Te oči, te modre oči ... In te roke. Te bele roke. In to telo... To telo v modrem!

MARIJA: Nehaj! *Jožefu* Umakni se. Hočem iti ven.

SVETI TRIJE KRALJI: Če bi samo še glavo lahko za malenkost nagnila malo bolj na to stran in roke dala malo bolj gor, takole prekrižane ...

MARIJA: Rekla sem, da nehaj! *Si potegne prt z glave*

SVETI TRIJE KRALJI: No, zdaj je pa vse pokvarila. Še kar ne razumeš. Ker ne vidiš svoje lepote. Ker jo zavračaš. Ko bi se samo videla takšno kot te vidim jaz .

MARIJA: Ti ne razumeš. Da se nočem videti takšne kot me vidiš ti.

SVETI TRIJE KRALJI: A ne vidiš, da si tako veliko lepša? A ne, Jožef, kako je lepa? Kaj ko bi poskusila še malo lebdeti v zraku? Samo da vidim, kako bi zgledalo... Kam pa greš?

MARIJA: Misliš, da bom stala tu kot manekenka in čakala na razglasitev mis nedolžnosti?

SVETI TRIJE KRALJI: Mogoče si pa kdaj hotela biti. Mogoče si celo bila. Mogoče si celo še. Daješ na voljo telo vsakomur, ki ga hoče. Komu vse si izročila svoje telo?

MARIJA: Moje telo ni nikomur na voljo.

SVETI TRIJE KRALJI: To bomo šele videli.

MARIJA: Jaz tega res ne mislim več trpeti.

SVETI TRIJE KRALJI: Vsak mora nositi svoje breme. Sicer pa, kdo sploh si, da bi o tem odločala, ženska? Misliš, da je trpljenje stvar odločitve? Kaj je, kaj me tako gledaš? Misliš, da ne vidim tvojih oči? In zbriši si ta trpeči izraz z obraza in ga prihrani za kakšno drugo priložnost.

MARIJA: Če z vsem tem ne nehaš, te bom prijavila. Pritožila se bom ...

SVETI TRIJE KRALJI: Komu? Komu se boš pritožila, Marija?

Tišina

MARIJA: Ti si bolan. Nekaj ti manjka.

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz imam vse, kar si želim. Prav nič mi ne manjka. In veš kako sem prišel do tega? Z odrekanjem. Z nenehnim odrekanjem, ženska.

MARIJA: No, zdaj se boš moral odreči tudi meni. *odrine Jožefa in odpre vrata*

SVETI TRIJE KRALJI: A si prepričana, da ne bi ostala?

MARIJA: Raje crknem!

Marija odide

JOŽEF: Na, zdaj je pa šla. Zdaj je pa res šla.

Sveti trije kralji težko diha

A lahko kaj pomagam?

SVETI TRIJE KRALJI: Kakšen dober človek si, Jožef.

JOŽEF: Saj rad pomagam.

SVETI TRIJE KRALJI: In otroke imaš tudi rad.

JOŽEF: Ja.

Tišina

SVETI TRIJE KRALJI: Saj veš, kaj je treba narediti, ne?

JOŽEF: Ja?

SVETI TRIJE KRALJI: Seveda veš. Ker tako mora biti. Tako je določeno. Midva tu ne moreva nič več narediti.

JOŽEF: Aha.

SVETI TRIJE KRALJI: Drugače ne bo šlo.

JOŽEF: Seveda ne.

SVETI TRIJE KRALJI: Seveda ne.

Tišina

JOŽEF: Ne vem, če bom lahko ...

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz pa vem, da lahko. Ker si dober človek.

JOŽEF: Ne vem, če sem zadosti dober. *Pavza* Če le ne bi rekla vseh tistih stvari ...

SVETI TRIJE KRALJI: Ja. Nihče noče, da bi govorila vse tiste stvari.

JOŽEF: Ja.

SVETI TRIJE KRALJI: Zato je pa potrebno. To žensko napraviti spet žensko.

JOŽEF: Ja. *Pavza* Saj jaz bi jo samo rad nazaj. Ampak ne ... take.

SVETI TRIJE KRALJI: Če bi jo rad nazaj, bo morala iti. Taka.

JOŽEF: Torej se bo lahko vrnila?

SVETI TRIJE KRALJI: V to lahko verjameš.

JOŽEF: V modrem?

SVETI TRIJE KRALJI: In belem.

Jožef okleva

Bi pomagalo, če bi se spomnil?

JOŽEF: Kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Kakšna bi lahko bila. Saj še veš, kakšna bi morala biti?

JOŽEF: Mi bo skuhala še kak čaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Tudi ko ne boš bolan.

JOŽEF: Z limono.

SVETI TRIJE KRALJI: In medom.

JOŽEF: Pa jagnjetino.

SVETI TRIJE KRALJI: Brez zelenjave.

Tišina

A zdaj veš, kaj moraš narediti?

Jožef okleva

Misli na piščančke, Jožef.

Jožef okleva

Misli na Tarzana.

Tišina

JOŽEF: Bojim se.

SVETI TRIJE KRALJI: Česa?

JOŽEF: Krvi.

SVETI TRIJE KRALJI: Saj so še drugi načini kako ustvariti žensko.

Tišina

JOŽEF: Torej ne bo ... umrla?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne v resnici. No, v resnici bo, samo ne resnično. Ne, resnično bo, samo ne v resnici. To moraš gledati metaforično.

JOŽEF: Ne razumem.

SVETI TRIJE KRALJI: Tu ni kaj razumeti.

Tišina

JOŽEF: Jaz bi jo samo rad obdržal. Za večno. Po možnosti.

SVETI TRIJE KRALJI: In jo tudi boš. Mi vsi jo bomo. Za večno. Po možnosti.

JOŽEF: Torej bo ostala?

SVETI TRIJE KRALJI: Nedvomno.

JOŽEF: Tukaj?

SVETI TRIJE KRALJI: In povsod. V nekem smislu. In zdaj pojdi.

Jožef okleva

Zakaj pa misliš, da sem te naredil mizarja?

Jožef okleva

Misli na otroka, Jožef. Za otroka gre.

Jožef okleva

Saj menda nisi vegetarijanec?

Tišina

JOŽEF: Bo res prišla nazaj?

SVETI TRIJE KRALJI: O, ta večna vprašanja! Ta večni dvom!

JOŽEF: Ne morem nehati misliti ...

SVETI TRIJE KRALJI: Zakaj pa zdaj kar naenkrat?

JOŽEF: Da bi to telo ...

SVETI TRIJE KRALJI: Misli na njeno dušo.

JOŽEF: Na kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Tudi ženske imajo dušo, Jožef.

JOŽEF: Če mislim na njeno dušo ... bom potem mislil o njej drugače?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne.

JOŽEF: Zakaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Ker ne moreš o njej razmišljati drugače.

Tišina

JOŽEF: Ne morem... ne morem nehati misliti na ... njo.

SVETI TRIJE KRALJI: A ti nisem obljubil, da se bo vrnila? In če jaz tako rečem, bo prišla. Nazaj. Cela. Z dušo in telesom.

JOŽEF: Z dušo tudi?

SVETI TRIJE KRALJI: Kakšna pa bi bila ženska brez duše?

Tišina

JOŽEF: Torej je dvojna?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne. Skupna. Bo. Potem.

JOŽEF: Če si rekel, da ima oboje.

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj?

JOŽEF: Telo in dušo.

SVETI TRIJE KRALJI: Tako je.

JOŽEF: Torej je dvojna.

SVETI TRIJE KRALJI: Ampak je eno.

JOŽEF: Zakaj si pa potem rekel, da sta dva?

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj?

JOŽEF: Dela.

SVETI TRIJE KRALJI: Ampak sta nerazdružljiva. Sta eno.

Tišina

JOŽEF: Zakaj pa ne več?

SVETI TRIJE KRALJI: Kaj?

JOŽEF: Če je ena stvar eno, pa ni eno, jo lahko razdeliš na kolikor hočeš delov. Zakaj potem dva?

SVETI TRIJE KRALJI: Poglej naju. Midva sva dva. Ampak sva eno.

JOŽEF: Kako?

SVETI TRIJE KRALJI: Ker eden brez drugega ne moreva.

Tišina

JOŽEF: Kaj pa če bi bili trije?

SVETI TRIJE KRALJI: Tisto je čisto nekaj drugega.

Tišina

JOŽEF: Kar veliko veselja je s tem deljenjem.

SVETI TRIJE KRALJI: Tako se stvari lažje razume. In zdaj pojdi in opravi svoje delo.

Tišina

JOŽEF: Če sva eno ... ne bi potem morala narediti to oba?

SVETI TRIJE KRALJI: Saj bova. Ti misli na njeno telo, jaz bom pa na njeno dušo.

JOŽEF: A nisi rekel, da sta nerazdružljiva?

SVETI TRIJE KRALJI: Tako je. Ti samo pazi, da ne nehaš verjeti.

JOŽEF: Kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: V to, kar sem ti rekel.

JOŽEF: A moram?

SVETI TRIJE KRALJI: Bolje zate.

Tišina

JOŽEF: Pa se bo ona strinjala?

SVETI TRIJE KRALJI: Seveda se bo. Kdo si pa ne želi, da bi bil nekaj drugega kot je?

Jožef okleva

Saj ne bo dolgo trajalo. In glej, da bo hitro. Da ne bo trpela. Trpljenja ne prenesem.

Tišina

JOŽEF: Kaj pa, če doji?

SVETI TRIJE KRALJI: Potem počakaj. Saj nočemo, da bi otrok trpel, ne?

JOŽEF: Ne.

SVETI TRIJE KRALJI: Torej pojdi, Jožef. In misli na to, da opravljaš dobro delo.

JOŽEF: Ker se bo vrnila.

SVETI TRIJE KRALJI: Še lepša. *Pavza* Ubogljiva.

JOŽEF: Ljubezniva.

SVETI TRIJE KRALJI:.. Spoštljiva.

JOŽEF: Sočutna.

SVETI TRIJE KRALJI: Predana.

JOŽEF: Razumevajoča

SVETI TRIJE KRALJI: Skromna.

JOŽEF: Milostna

SVETI TRIJE KRALJI: Radodarna.

JOŽEF: Pravična

SVETI TRIJE KRALJI: Krepostna.

JOŽEF: Milosrčna.

SVETI TRIJE KRALJI: Najboljša mati.

JOŽEF: In najboljša žena.

SVETI TRIJE KRALJI: In čista.

JOŽEF: Kaj?

SVETI TRIJE KRALJI: Katera ženska bi sploh bila lahko drugačna?

Tišina

JOŽEF: Kaj pa otrok? Kaj bo z njim?

SVETI TRIJE KRALJI: Ne boš verjel kakšna zgodba ga še čaka.

JOŽEF: Zakaj pa ne bi verjel?

SVETI TRIJE KRALJI: Imaš prav. *Pavza* In zdaj pojdi. Pojdi Jožef. Pojdi v imenu ljubezni.

Tišina

JOŽEF: Kaj boš pa ti?

SVETI TRIJE KRALJI: Jaz? Jaz bom ugasnil luč.

Jožef odide.

Sveti trije kralji prižge radio. Zasliši se glas napovedovalca.

RADIO: Naši dragi ženi in mami Mariji se ob tem dogodku za njeno ljubeznivost, spoštljivost, sočutje, predanost, razumevanje, skromnost, milost, radodarnost, pravičnost, krepost in milosrčnost zahvaljuje njen mož Jožef in ji želi še mnogo let skupne sreče in zadovoljstva. Čestitkam se pridružuje tudi Bogdan.

*Zasliši se pesem 'Predraga mama ...'
Sveti trije kralji ugasne luč.*

KONEC